

KONINKLIJK
BELGISCH
FILMARCHIEF
JAARVERSLAG
2022

CINÉMATHEQUE
DE
ROYALE
BELGIQUE

CINÉMATHEK

**KONINKLIJK
BELGISCH
FILMARCHIEF
JAARVERSLAG
2022**

INHOUDSTAFEL

VOORWOORD	2
COLLECTIES	3
1.1 De filmcollectie	3
1.2 De bibliotheek en het documentatiecentrum	8
PUBLIEKSWERKING	11
2.1 De filmprogrammatie	11
2.2 Educatie	18
2.3 Communicatie	20
BEHEER EN ONDERSTEUNENDE DIENSTEN	21
3.1 Beheer	21
3.2 Personeel	22
3.3 Digitale strategie en innovatie	25
3.4 Financieel	26
3.5 Huisvesting	27

**CINEMATEK, het Koninklijk Belgisch Filmarchief,
bedankt zijn partners, schenkers en bezoekers voor
hun steun in 2022.**

STRUCTURELE STEUN

POD Wetenschapsbeleid (Belspo)
De Nationale Loterij en haar spelers

PROJECTSTEUN

POD Wetenschapsbeleid (Belspo)
De Nationale Loterij en haar spelers
Brussels Hoofdstedelijk Gewest
Creative Europe
FOD Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg
Fédération Wallonie-Bruxelles
Fonds Myriam Garfunkel
Koning Boudewijnstichting
meemoo, Vlaams Instituut voor het Archief
Stad Brussel
Wallonie-Bruxelles International

SCHENKINGEN

Met de steun van de schenkers kan het Koninklijk Belgisch Filmarchief belangrijke investeringen verwezenlijken. Dit jaar heeft het Filmarchief geïnvesteerd in duurzame infrastructuur, waaronder zonnepanelen en energiezuinig installaties, en in een elektrische cargofiets.

VOORWOORD

Onze werking in 2022 voelde soms aan als de *primavera*, als een bever die uit zijn winterslaap ontwaakt, het stof uit de pels schudt, de lente opsnuift en weer vol ijver aan de dam begint te bouwen. Het was een jaar waarin we veel projecten en plannen die we de voorbije jaren waren opgestart, stilaan tot wasdom zagen komen.

In maart werd de gewone cinemawerking van CINEMATEK eindelijk hernomen. Vanaf de 1^e maart gingen de zalen Ledoux en Plateau terug volledig open zonder restricties. Hierdoor kon de nieuwe website, met het nieuwe online ticketsysteem, eindelijk op volle toeren draaien. Vanaf september bereikten we terug een bezoekersaantal dat overeenkomt met de cijfers van voor de coronacrisis. CINEMATEK was hiermee één van de eerste cinema's die in 2022 terug aansluiting vond met zijn publiek. Sinds december ontvingen we ook bezoekers met de Cinevillepas; een initiatief dat toelaat om ongelimiteerd naar filmvoorstellingen in 7 Brusselse cinema's te gaan. Hiermee hebben we duidelijk een nieuw en jonger publiek bereikt.

Ook de bibliotheek en het documentatiecentrum konden na de coronacrisis weer alle activiteiten hervatten. CINEMATEK heeft een nieuwe database ontwikkeld voor de collecties van het documentatiecentrum, die geïntegreerd werd in de bestaande database voor films. De collectie *film-related* groeide verder aan en samen met de dienst *access* faciliteerde de bibliotheek universitair onderzoek en verschillende educatieve projecten.

CINEMATEK werkte eveneens mee aan verschillende internationale restauratieprojecten voor films en optimaliseerde de werking van het Digilab en het analoge filmarchief verder. Dit jaar heeft CINEMATEK kunnen investeren in duurzame initiatieven zoals zonnepanelen en een cargo-e-bike. Daarnaast heeft CINEMATEK sinds de coronacrisis sterker ingezet op de ontwikkeling van een VOD-aanbod. Een initiatief waarmee we de ontsluiting van de collectie verbreden.

En als kers op de taart van een boeiend filmjaar, publiceerde het Britse tijdschrift *Sight & Sound* begin december zijn tienjaarlijkse lijst met beste films uit de filmgeschiedenis. Meer dan 1600 filmcritici en filmkenners nomineerden **Jeanne Dielman, 23 quai du Commerce, 1080 Bruxelles** van Chantal Akerman als de grootste film aller tijden. Een kroon op het prachtige restauratiewerk en de inspanningen van de voorbije jaren.

Tomas Leyers
Conservator

1. DE COLLECTIES

1.1 De filmcollectie

1.1.1 Toegang tot de collectie

CINEMATEK, het Koninklijk Belgisch Filmarchief, bewaart de films van Belgische filmmakers, maar ook schatten van de internationale cinema voor een nationaal en internationaal publiek. Het stelt ze ter beschikking van bioscopen, festivals, producenten, video-on-demandplatformen en andere filmarchieven van over heel de wereld.

De Belgische film in België en wereldwijd

Het werk van Chantal Akerman blijft internationaal schitteren. In 2022 werden er retrospectieven van haar oeuvre gepresenteerd in het Museu de Arte Moderna in Rio de Janeiro in Brazilië en in het Centar za kulturu i film Augusta Cesarca in Zagreb in Kroatië. Haar films werden vertoond in cinema's in Duitsland, Engeland, Oostenrijk, Australië, Brazilië, Canada, Colombia, China, Zuid-Korea, Schotland, Spanje, de Verenigde Staten, Frankrijk, Griekenland, Ierland, IJsland, Italië, Litouwen, Nederland, Portugal, Slowakije, Zweden en Zwitserland. In België werden haar films vertoond in cinema's in Antwerpen, Brussel, Kortrijk, Leuven, Brugge, Mechelen en Gent. Een aantal films van Chantal Akerman waren dit jaar te zien op verschillende VOD-platformen (video-on-demand).

Na de restauratie in 2022 op initiatief van het Institut français werd **La Vie est Belle** van Benoît Lamy et Mweze Ngangura vertoond op het Festival du film d'Amiens. De restauratie van **Camping Cosmos** van Jan Bucquoy werd vertoond in Brussel en de restauratie van **Daens** van Stijn Coninx werd vertoond in Aalst.

De collectie van CINEMATEK in de Belgische zalen

In 2022 werden ongeveer 145 voorstellingen van Belgische of internationale films georganiseerd met kopieën uit de collectie van CINEMATEK. De films werden vertoond in Aalst, Antwerpen, Brugge, Brussel, Kortrijk, Gent, Leuven, Mechelen en Turnhout.

Restauraties met films bewaard door CINEMATEK

De collectie van CINEMATEK bevat heel wat schatten: zeldzame films, uitzonderlijke kopieën, films waarvan men dacht dat ze verloren waren. CINEMATEK werkt daarom mee aan verschillende internationale restauratieprojecten.

In 2022, werkte CINEMATEK mee aan de restauratie van:

- **Lokoto, Enterrement chez les Tetala** en **Nkutshu, vie quotidienne** van Luc de Heusch, in samenwerking met de Université Paris-Nanterre;
- **Alraune** van Richard Oswald, in samenwerking met het Deutsches Filminstitut & Filmmuseum;
- **La Vie est Belle** van Benoît Lamy en Mweze Ngangura, in samenwerking met het Institut français;
- **Kedma** en **Yom Yom** van Amos Gitaï, in samenwerking met L'Immagine ritrovata ;
- **Vanina** van Arthur von Gerlach, in samenwerking met het Danish Film Institute en het Filmmuseum Munich;
- **L'Ombra** van Mario Almirante, in samenwerking met het Museo Nazionale del Cinema;
- **Piccola Parrocchia** van Mario Almirante, in samenwerking met het Museo Nazionale del Cinema en de Cineteca del Friuli;
- **Mater Dolorosa** van Abel Gance, in samenwerking met Lobster Films.

De keuze van de projecten voor digitalisatie en restauratie wordt gemaakt op basis van overleg tussen de collectieverantwoordelijken analoge film en digitale film en de conservator, in de lijn van de visie van CINEMATEK en in samenwerking met nationale projecten – zoals het Digit-04 project van Belspo – en internationale projecten.

1.1 De filmcollectie

1.1.1 Toegang tot de collectie (vervolg)

Documentaires

Elk jaar verleent CINEMATEK toegang tot beelden in de collectie voor de creatie van nieuwe documentaires. In 2022 ging het met name om:

- beelden uit **Chromophobia** van Raoul Servais voor een documentaire over Raoul Servais voor de VRT;
- beelden over de Eerste Wereldoorlog voor de documentaire **Mémoire de nos mères** van Tristan Bourlard;
- beelden van de films van Chantal Akerman voor de programma's 'Alleen Elvis blijft bestaan' en 'Cinema Canvas' (VRT);
- reclamebeelden van de jaren 1980 voor het programma 'De jaren 80 voor tieners' (VRT);
- beelden van Congo en van de kolonisatie voor de films **Colette et Justin, une histoire congolaise** van Alain Kasanda, **La couleur du péché** van Dominique Regueme en de documentaire **Albert Londres** van Valérie Manns (France 5);
- beelden van **The Red Lantern** van Albert Capellani voor de documentairereeks 'Reinventing China' (ARTE);
- beelden over Brussel voor de documentaire **Spaak** van Hugues Lanneau;
- beelden van de Tweede Wereldoorlog voor de documentairereeks 'Voices of Liberation' (in België verschenen op Streamz en in het buitenland op Netflix);
- beelden over verschillende onderwerpen voor de films **Hungry Hill** van Mieke Vanmechelen en Michael Holly, **1200 Pages of Pain** van Atanas Kiryakov, **Spilliaert** van Lisa Spilliaert en voor de televisieproducties 'Dwars door de Lage Landen' (VRT), '1942' (ARTE), 'Die Romika Story' (Das Erste).

Onderzoek

Naast de nieuwe producties en het onderzoek dat gedaan werd ter voorbereiding van deze producties, stelt CINEMATEK beelden ter beschikking voor educatieve projecten en voor universitair onderzoek. Zo hielp CINEMATEK onderzoekers van de universiteiten van Antwerpen, Brussel, Gent, Luik en Leuven, van Amsterdam en Groningen in Nederland, van Evora in Portugal en van Georgetown, Harvard en Wesleyan in de Verenigde Staten.

1.1 De filmcollectie

1.1.1 Toegang tot de collectie (vervolg)

Distributie en DVD

Sinds 2021 zorgt CINEMATEK enkel voor de distributie van de films waarvan het de rechten beheert, in antwoord op aanvragen die het ontvangt van bioscopen, distributeurs, VOD-platformen, ... Het doel is een duidelijkere omlijnning van de rol van de instelling als filmarchief

Na de lancering van de laatste dvd in 2021 voorziet CINEMATEK geen nieuwe, eigen dvd-projecten meer. De dvd's in de catalogus van CINEMATEK blijven wel nog te koop aan het onthaal van CINEMATEK en in de online shop.

Video-on-demand

Sinds de coronacrisis heeft CINEMATEK sterker ingezet op de ontwikkeling van een VOD (video-on-demand) aanbod. In België kon het publiek een dertigtal films bekijken die gerestaureerd of gecoproduceerd werden door CINEMATEK. Het gaat onder andere om verschillende films van Chantal Akerman, **Any Way the Wind Blows** van Tom Barman, **Dimanche** van Edmond Bernhard, **Daens** van Stijn Coninx, **Monsieur Fantomas** van Paul Fejos, **The Boys from Fengkuei** en **The Green Green Grass of Home** van Hou Hsiao-Hsien, **Noce en Galilée** en **Le Conte des trois diamants** van Michel Khleifi, **Déjà s'envole la fleur maigre** van Paul Meyer, **Harpya** en **Opération X70** van Raoul Servais, **Bruxelles-Transit** van Samy Szlingerbaum, **Vivement ce soir** van Patrick Van Antwerpen, **Manneken Pis** van Frank Van Passel, **Des morts** en **Vase de nocés** van Thierry Zéno, beschikbaar op de *video-on-demand*-platformen Avila, LaCinetek, Lumière, Proximus en Universciné.

Tentoonstellingen

Films uit de collectie werden gebruikt in volgende tentoonstellingen:

- *Michel Polak. Technology and Craftmanship, an Architecture of Wonder* in de Boghossianstichting, in Brussel (07.04.2022-21.08.2022)
- *Over vliegen, vallen... en opgraven* in het Archeocentrum in Velzeke (20.05.2022-17.09.2023)
- *Recaptioning Congo* in het Fotomuseum in Antwerpen (16.09.2022-15.01.2023)
- *Japan's Book Donation to the University of Louvain*, in de bibliotheken van de KU Leuven (28.10.2022-15.01.2023)
- *René Magritte. A Lab of Ideas* in het Nordiska Akvarellmuseet in Skärhamn, Zweden (08.05.2022-04.09.2022)
- *Who Cares ? Gender and Humanitarian Action* in het International Red Cross and Red Crescent Museum in Genève, Zwitserland (31.05.2022-09.10.2022)
- *La mine fait son cinéma* in het Centre Historique Minier in Lewarde, Frankrijk (25.06.2022-29.05.2023)
- *Fernand Léger et le cinéma* in het Musée national Fernand Léger in Biot, Frankrijk (11.06.2022-19.09.2022)
- *Vous n'êtes pas prêt pour ça*, in het Lever House, in Brussel (16.11.2022-15.01.2023).

1.1 De filmcollectie

1.1.2 De digitale collectie

De digitale collectie biedt toegang tot de collectie voor bioscopen, festivals of productiehuizen die bijna allemaal uitsluitend met digitale bestanden werken. De digitale collectie is ook de plaats van bewaring voor Belgische films, die sinds 2012 bijna uitsluitend in digitaal formaat worden gemasterd.

Digitale toegang tot de collectie & het Digilab

Slechts weinig bioscopen kunnen nog films op pellicule vertonen en de productie van projecten waarbij gebruik wordt gemaakt van archiefmateriaal gebeurt digitaal. Digitale toegang tot een filmcollectie is dus een noodzaak.

Het Digilab, het digitaliserings- en restauratielaboratorium, zorgt voor de kwalitatieve digitalisering en restauratie van de films in de collectie om ze toegankelijk te maken voor de verschillende gebruikers en garandeert de opslag ervan.

Steun voor digitalisaties en restauraties

De digitaliserings- en restauratieactiviteiten vragen aanzienlijke financiële middelen en CINEMATEK is zeer dankbaar voor de steun die het ontvangt voor deze belangrijke activiteiten, met name:

- Belspo levert met het digitaliseringsproject DIGIT-04 een belangrijke bijdrage aan de digitalisering van de collecties van CINEMATEK (film en film-related collections);
- de Fédération Wallonie-Bruxelles steunt de restauratie van 10 Franstalige films per jaar;
- de Fondation Myriam Garfunkel heeft een belangrijke bijdrage geleverd aan de restauratie van **Laster der Menschheit** van Rudolf Meinert;
- het Brussels Hoofdstedelijk gewest heeft de restauratie van **Toute une nuit** van Chantal Akerman ondersteund, in het kader van het project Âge d'Or. De restauratie werd op 5 oktober 2022 gepresenteerd (zie ook p. 10).

Depots van het VAF en het Centre du Cinéma

Nieuwe Belgische films die digitaal worden geproduceerd, deponeren de producenten bij CINEMATEK volgens de respectievelijke overeenkomsten tussen enerzijds het VAF of het Centre du Cinéma en anderzijds CINEMATEK. Enkele voorbeelden van recente films die CINEMATEK bewaart: **Cool Abdoul** van Jonas Baeckeland, **Tori et Lokita** van Jean-Pierre en Luc Dardenne, **Les Intranquilles** van Joachim Lafosse, **Nobody has to know** van Bouli Lanners, **La Ligne** van Ursula Meier, **Dealer** van Jeroen Perceval.

Nieuwe steun van de Fédération Wallonie-Bruxelles, in het kader van het EU-re lanceplan

In oktober 2021 lanceerde het Centre du Cinéma van de Fédération Wallonie-Bruxelles een oproep voor projecten voor de digitalisering van audiovisuele en geluidscontent in het kader van het Europese relanceplan. CINEMATEK diende een project in voor de digitalisering en restauratie van een selectie films die in de Fédération Wallonie-Bruxelles geproduceerd werden. De Fédération heeft dat project positief onthaald en zal het steunen voor een bedrag van 999.760 euro. Deze subsidie betekent een belangrijke bijdrage aan de toegang tot het cinematografisch erfgoed van de Fédération Wallonie-Bruxelles.

Investeringsen

Met de steun van Belspo kon het Digilab investeren in een nieuwe digitale projector voor de projectiezaal waar de kwaliteitscontrole voor de gedigitaliseerde en gerestaureerde films plaatsvindt. Het DIGIT-programma van Belspo heeft het eveneens mogelijk gemaakt te investeren in de uitbreiding van een van de filmscanners, die het mogelijk maakt om ook 8mm-films kwalitatief te scannen.

1.1 De filmcollectie

1.1.3 De analoge collectie

Het team van de analoge collectie verzorgt de conservatie van de collectie door de analyse en verificatie van de kopieën, belangrijk werk dat ook o.a. de projectie op pellicule mogelijk maakt. Ze verzorgen daarnaast de inventarisatie en catalogisering van nieuwe aanwinsten aan de collectie en waken over de goede bewaring van de collectie volgens de normen die door de internationale gemeenschap van filmarchieven gedefinieerd zijn.

Aanwinsten aan de analoge collectie

Hoewel analoge film niet meer het meest gebruikte distributiemedium is, blijft de analoge collectie aangroeien. Zo ontving CINEMATEK in 2022 belangrijke depots van onder andere het Koninklijk Museum voor Midden-Afrika, het Institut français, het Svenska Filminstitutet, Man's Films en Blue Underground Inc.

Er lopen verschillende projecten op lange termijn rond recente depots:

Het project Cinema Rural heeft als doel een Belgisch en Europees repertorium van films over landbouw en het landelijke leven samen te stellen. In het kader van het project wordt belangrijk werk verricht op de collecties van het vroegere Ministerie van Landbouw en van de Boerenbond. Binnen het project digitaliseert CINEMATEK films en omkadert de digitalisatie van video's, die door een externe partner wordt uitgevoerd, met de steun van het DIGIT-04 project van Belspo.

CINEMATEK werkt samen met Argos in een onderzoeksproject 'Kunstenaarsfilm en -video in de jaren 1970 in België'. Het project heeft als doel het kunsthistorisch onderzoek over deze films te koppelen aan de bewaring van het filmmateriaal. CINEMATEK is hierbij partner voor de digitalisering van belangrijke 16mm-films van Fred Van Daele, Yves De Smet, Leo Copers en Ludo Mich.

De films van de NMBS tonen het geheel van de spoorlijnen in België en hebben een belangrijke documentaire waarde. In samenwerking met vrijwilligers, voormalige medewerkers van de NMBS, worden de films geïnspecteerd en geïnventariseerd.

Samenwerking met Meemoo

Via de samenwerking tussen Meemoo (Vlaams Instituut voor het archief) en CINEMATEK, doet Meemoo beroep op de expertise en de infrastructuur van CINEMATEK voor het archiefbeheer van cinematografische werken. In CINEMATEK wordt het filmmateriaal geïnventariseerd, de staat en de prioriteit voor digitalisatie worden bepaald en het nodige voorbereidend werk voor digitalisatie wordt uitgevoerd. Daarnaast zorgt CINEMATEK voor de mogelijkheid van het depot van het materiaal voor de bewaring op lange termijn.

1.2 De bibliotheek en het documentatiecentrum

Het Documentatiecentrum beheert de bibliotheek die toegankelijk is voor het publiek en zorgt daarnaast voor de aangroei, de conservatie, de digitalisering en de toegang tot de filmgerelateerde collecties (film-related collections). De collectie bestaat uit boeken, tijdschriften, foto's, affiches, persmappen, archiefstukken en scenario's, zowel op papier als digitaal.

Werking van de bibliotheek en het documentatiecentrum

Dit jaar konden de bibliotheek en het documentatiecentrum na de coronacrisis hun activiteiten terug hervatten zoals normaal. De bibliotheek ontving 849 Belgische en internationale bezoekers. Het documentatiecentrum heeft zijn belangrijkste taken verdergezet: het verwerven van boeken, tijdschriften en andere documenten, hun inventarisatie en indexatie.

Uitleningen

Het documentatiecentrum heeft twee affiches uitgeleend voor de tentoonstelling 'Toots 100. The Sound of a Belgian Legend' in de Koninklijke Bibliotheek en leende een brochure uit voor de tentoonstelling 'Projecta. De vergeten geschiedenis van een universitaire filmclub in Leuven en zijn affichekunstenaars' in Leuven.

Het delen van kennis

Een nieuwe samenwerking met de Université Libre de Bruxelles rond de Master 2 'Cinéma et Art du Spectacle' werd in 2022 officieel bekend gemaakt. Eind 2022 verzorgden verschillende personeelsleden van CINEMATEK lessen en ateliers.

In het kader van de samenwerking die sinds enkele jaren bestaat met de Université de Lille (Masters 1 en 2 'Études cinématographiques'), gaven de verantwoordelijken van het documentatiecentrum en van de analoge collecties lessen (21 u.) en ateliers (24 h) aan de Rijselse studenten.

Daarnaast gaf de verantwoordelijke van het documentatiecentrum een toelichting over de activiteiten van zijn dienst in de Master 1 'Arts du Spectacle' aan de ULB en aan de leerlingen van de opleiding audiovisuele vorming van het Secundair Kunstinstituut Gent.

Schenken en depots

De specifieke pagina voor giften en depots op de website van CINEMATEK zorgt voor een stijging in het aantal schenkingen en depots (<https://cinematek.be/collections/depot-form>).

De depots van het voorbije jaar betreffen onder andere het depot van een archief van acteur Gilles Remiche, overleden in april 2022; de archieven van regisseur Jean-Jacques Rousseau; een groot lot documenten (boeken, affiches, foto's, persdossiers) gedepondeerd door André Chevailler, voormalig medewerker van de Cinémathèque Suisse; en verschillende depots van boeken en tijdschriften door particulieren.

Het Documentatiecentrum heeft 6 affiches verworven van de collectie Jean Desmet, de eerste grote distributeur en bioscoop-exploitant van Nederland, die bestaat uit affiches die tussen 1912 en 1915 gemaakt werden.

Uitwisselingen

Het documentatiecentrum wisselde in 2022 dubbels van boeken en tijdschriften uit met de bibliotheek van de Biënnale van Venetië.

1.2 De bibliotheek en het documentatiecentrum

Digitalisering

In het kader van het digitaliseringsplan van het Federaal Wetenschapsbeleid (Belspo) kon het Documentatiecentrum de digitalisering van de affichecollectie verderzetten. Het team van het Documentatiecentrum zorgt voor het sorteren, de selectie, inventarisatie, indexatie en voorbereiding van de te digitaliseren affiches en ook voor de kwaliteitscontrole na de digitalisering, die extern gebeurt. Dit werk omkadert de digitalisering zelf en is tijdsintensief. Gelukkig kan het Documentatiecentrum rekenen op studenten en vrijwilligers die hierbij helpen. Toch blijft het werken tegen de klok tot aan het einde van het digitaliseringsproject van Belspo, voorzien in 2024.

De digitalisering van Belgische filmtijdschriften van het begin van de 20^e eeuw is een ander onderdeel van het digitaliseringsproject van Belspo. Dit deel van het project, dat gestart werd in 2021, voorziet de digitalisering en tekenherkenning van 300.000 pagina's.

Het documentatiecentrum heeft, met de steun van Belspo, geïnvesteerd in een boekenscanner. Deze professionele scanner maakt het mogelijk om intern verschillende types documenten te digitaliseren (boeken, tijdschriften, persdossiers, affiches en andere documenten die gebonden zijn of in groot formaat).

Digitale infrastructuur

CINEMATEK heeft dit jaar een nieuwe database ontwikkeld voor de collecties van het documentatiecentrum, die geïntegreerd werd in de bestaande database voor films (zie ook p. 25). Deze database zal de huidige vervangen die sinds 1991 in gebruik is. Door de integratie in de database voor films zullen de metadata over films en de *film-related* collecties beschikbaar zijn in eenzelfde digitale omgeving.

Wegens de afwezigheid van een toepassing voor de import, het beheer en de consultatie van digitale documenten (persknipsels, persdossiers, nieuwsbriefartikels, scenario's, ...) na een crash van de server, blijft het documentatiecentrum die documenten apart indexeren. De integratie van functionaliteiten voor het beheer van deze collectie in een nieuwe database en de automatische import van apart geïndexeerde metadata zijn voorzien.

De valorisatie van het oeuvre van Chantal Akerman

Via de samenwerking met de Fondation Chantal Akerman bewaart CINEMATEK, het Koninklijk Belgisch Filmarchief, het oeuvre van Chantal Akerman en stelt de gerestaureerde versies van haar films ter beschikking over de hele wereld. Daarnaast zorgt CINEMATEK voor de valorisatie van het archieffonds van de cineaste en van haar productiehuis Paradise Films.

De archieven

De archieven verzamelen per film, boek of installatie, de scenario's, intentienota's, het onderzoek, de foto's van de set, persdossiers en persartikels, interviews, de ondertiteling en productiedocumenten. Ze bevatten ook projecten die niet gerealiseerd werden door de cineaste en persoonlijke archieven.

Toegang tot de archieven

In 2022 ontvingen de Fondation Chantal Akerman en CINEMATEK onderzoekers uit België, Frankrijk, Duitsland, Canada, Roemenië, het Verenigd Koninkrijk en Zweden. Deze vragen tot toegang komen uit de academische wereld (professoren, onderzoekers en studenten) maar ook van programmatoren en cineasten. Verder werd het eerste onderzoek aangevat voor de tentoonstelling over Chantal Akerman die in 2024 voorzien is in Bozar. De actrice en scenografe Jeanne Balibar heeft delen van **Jeanne Dielman, 23 quai du Commerce, 1080 Bruxelles** gebruikt in haar spektakel 'Les Historiennes'. Daarnaast werd een samenwerking opgestart met de studenten van de École de recherche graphique in Brussel om nieuwe benaderingen van het archiefmateriaal te ontwikkelen.

« The Greatest Film of All Time » : Jeanne Dielman, 23 quai du Commerce, 1080 Bruxelles

Op 2 december 2022 kondigde het Britse tijdschrift *Sight & Sound* de lijst aan met 100 beste films uit de filmgeschiedenis. Meer dan 1600 filmcritici en -specialisten hebben **Jeanne Dielman, 23 quai du Commerce, 1080 Bruxelles** van Chantal Akerman aangeduid als de grootste film aller tijden. Een kroon op het restauratiewerk dat de voorbije jaren door CINEMATEK verricht werd op de films van Chantal Akerman.

Tentoonstelling « Toute une nuit » in de Cinema Palace

De Fondation Chantal Akerman en CINEMATEK hebben met Cinema Palace samengewerkt aan een tentoonstelling van de archieven van de film **Toute une nuit**, die samenviel met de release van de gerestaureerde versie van de film in oktober in de zalen van Palace. Daarbij werden voor het eerst archiefdocumenten tentoongesteld, waaronder documenten van de productie, persdocumenten, iconografische materiaal, intentienota's en het scenario.

Medewerking aan publicaties

In 2022 hebben CINEMATEK en de Fondation Chantal Akerman verschillende aanvragen beantwoord voor foto's, manuscripten en fotogrammen voor verschillende publicaties zoals : *Aperture Magazine* (tijdschrift voor fotografie), *Décadrage* (filmtijdschrift), *Carsten Höller's Spiele Buch* (boek, uitgeverij Taschen), *Sight & Sound* (filmtijdschrift), *Domus* (kunst en designtijdschrift), *Camera Obscura* (universitair filmtijdschrift).

2. PUBLIEKSWERKING

2.1 De filmprogrammatie

2.1.1 CINEMATEK

CINEMATEK, het voormalige filmmuseum, is de plaats bij uitstek waar het publiek de collectie van CINEMATEK, het Koninklijk Belgisch Filmarchief, kan ontdekken. Het programmatieteam selecteert zorgvuldig de films die er worden vertoond en presenteert via een reeks programma's een filmaanbod dat absoluut uniek is. CINEMATEK ontvangt het publiek 365 dagen per jaar, met vier voorstellingen per dag, op maandag, dinsdag, woensdag en vrijdag en met extra voorstellingen op donderdag en in het weekend.

Bezoekerscijfers

In maart werd de gebruikelijke werking van CINEMATEK eindelijk hernomen nadat de laatste restricties omwille van het coronavirus werden opgeheven. Vanaf de 1^e maart gingen de zalen Ledoux en Plateau terug volledig open – na een gedeeltelijke opening aan 70% in januari en februari. Zo reserveerden in 2022 56.485 bezoekers een ticket voor een van de 1646 vertoningen die plaatsvonden in CINEMATEK.

Naast de publieke vertoningen die 's avonds plaatsvinden, ontvangt CINEMATEK filmscholen, universiteiten, culturele instellingen, ambassades en verschillende groepen van alle leeftijden die een activiteit rond film willen organiseren. Zo hebben er in 2022 104 voorstellingen plaatsgevonden in CINEMATEK.

Verhoging van de prijzen

In december werd de ticketprijs verhoogd. Een standaardticket kost nu 6 euro, in plaats van 5 euro. Een ticket aan verminderd tarief kost 3 euro, in plaats van 2,50 euro. Het gaat om de tweede verhoging in twee jaar tijd. Deze tweede verhoging was noodzakelijk om de hogere personeels- en energiekosten te kunnen dragen.

Cinevillepas

Sinds 1 december ontvangt CINEMATEK ook bezoekers met een Cinevillepas. Cineville is een initiatief dat toelaat om een pas te kopen die ongelimiteerd en gratis toegang geeft tot de voorstellingen in 7 Brusselse cinema's.

2.1 De filmprogrammatie

2.1.1 CINEMATEK : bezoekerscijfers in detail

Bezoekerscijfers

Ledouzzaal (117 plaatsen)		Totaal	jan	febr	maart	apr	mei	juni	juli	aug	sept	okt	nov	dec
2022	# tickets	45.073	3131	3105	4236	3854	3204	3284	3438	2564	4388	4695	5562	3612
	vertoningen	918	74	70	76	76	80	71	78	72	79	73	90	79
2021	# tickets	24.275	-	-	-	-	-	2072	3371	3289	3712	4286	5352	2193
	vertoningen	509	-	-	-	-	-	55	56	82	71	82	88	75
2020	# tickets	21.122	4923	4789	1717	-	-	-	2112	2340	2651	2590	-	-
	vertoningen	478	74	73	28	-	-	-	73	76	83	71	-	-
2019	# tickets	53.985	5182	3978	5027	4284	4714	3634	3678	4675	4088	5211	4966	4548
	vertoningen	924	76	67	79	74	76	78	77	80	74	83	80	80

Plateauzaal (29 plaatsen)		Totaal	jan	febr	maart	apr	mei	juni	juli	aug	sept	okt	nov	dec
2022	# tickets	11.412	702	749	820	946	814	911	1054	1055	789	1161	1284	1127
	vertoningen	729	60	56	62	61	62	60	62	62	55	59	65	65
2021	# tickets	488	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	488
	vertoningen	63	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	63
2020	# tickets	2.817	1241	1165	411	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	vertoningen	140	60	58	22	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2019	# tickets	13.961	1194	1116	1279	893	870	1059	1224	1433	1111	1289	1319	1174
	vertoningen	721	55	54	62	57	57	60	62	62	60	65	64	63

Van januari tot eind februari 2022 was het aantal plaatsen beperkt tot 70% omwille van de maatregelen tegen het coronavirus. Vanaf maart 2022 waren de zalen opnieuw volledig toegankelijk. De bezoekerscijfers van 2020 en 2021 tonen duidelijk de impact van het coronavirus op de activiteiten (meer detail in de jaarverslagen van 2021 en 2020). Vanaf september 2022 bereikte CINEMATEK opnieuw een bezoekersaantal dat overeenkomt met de cijfers van voor de coronacrisis. CINEMATEK is hiermee één van de eerste cinema's in Brussel die in 2022 het contact met het publiek terugvond.

2.1 De filmprogrammatie

2.1.2 De Studio Agnès Varda in Flagey

In samenwerking met Flagey ontvangt de Studio Agnès Varda het publiek 5 dagen per week. Sinds september 2022 neemt de coöperatieve Kinograph ook deel aan de samenwerking, die verdergaat onder de nieuwe naam 'Cineflagey'. De lijn van de programmatie die het verband wil leggen tussen filmgeschiedenis en hedendaagse film, met nieuwe releases, wordt verdergezet met een bijzondere aandacht voor Belgische film en documentaires. De activiteiten in de Studio Agnès Varda worden gesteund door de Fédération Wallonie-Bruxelles, in het kader van de steun aan art-et-essai bioscopen.

Bezoekerscijfers

De Studio Agnès Varda was gesloten tot 28 januari omwille van de maatregelen tegen het coronavirus in Flagey. Daarna kochten 14.771 bezoekers een kaartje voor een van de 753 voorstellingen.

Studio Agnès Varda														
(121 plaatsen)		Totaal	jan	febr	maart	apr	mei	juni	juli	aug	sept	okt	nov	dec
2022	# tickets	14.771	122	1036	548	713	879	1040	778	815	2096	2568	2191	1985
	vertoningen	753	9	61	60	47	58	82	81	67	68	75	68	77
2021	# tickets	6.469	-	-	-	-	-	638	838	1379	704	1122	1381	407
	vertoningen	489	-	-	-	-	-	56	99	80	54	77	69	54
2020	# tickets	7.702	2515	1727	600	-	-	-	-	-	1060	1800	-	-
	vertoningen	258	93	43	23	-	-	-	-	-	45	54	-	-
2019	# tickets	24.976	2289	2180	1562	1898	1552	1246	2450	2490	2031	2285	2752	2241
	vertoningen	917	80	83	59	71	53	70	89	95	66	80	87	84

2.1 De filmgrammatie

2.1.3 Overzicht activiteiten

Dit overzicht verzamelt alle evenementen en programma's die in 2022 hebben plaatsgevonden. Naast het werk dat de programmatoren en het team van de filmcollectie voor elke vertoning verrichten – de films selecteren en kopieën controleren – vragen de evenementen een belangrijke bijkomende voorbereiding. De programmatoren contacteren filmmakers en andere gasten, ontvangen hen en verzorgen de samenwerking met heel wat partners.

CINEMATEK presenteert zo unieke programma's rond het werk van regisseurs, acteurs en actrices, filmberoepen of specifieke thema's. Naast de unieke programma's zijn er ook terugkerende programma's die bijvoorbeeld stomme films of B-films tonen. In de Studio Agnès Varda is de grammatie gericht op de verbanden tussen de filmgeschiedenis en nieuwe releases.

Unieke programma's en evenementen

01.12-26.02 CINEMATEK	LEDOUX 100 Verderzetting van de cyclus die een hommage brengt aan Jacques Ledoux. Partners: Brussels Hoofdstedelijk Gewest, SCC <i>Programma van 45 films (61 vertoningen)</i>	29.01-24.02 STUDIO AGNÈS VARDÀ	Jonas Mekas Selectie van drie films van de Litouwse cineaste. Partner: Vertegenwoordiging van Litouwen in Brussel, Europese Unie <i>Programma van 5 films (8 vertoningen)</i>	24.03	Lezing: Survivance des lucioles, de films van Pasolini... en nu Naar aanleiding van de Nederlandse vertaling van <i>Survivance des lucioles</i> van Georges Didi-Huberman gaat Pieter Van Bogaert de dialoog aan met Mierien Coppens en Elie Maissin en hun films.
01.12-28.02 CINEMATEK	Trains & Tracks Een uitgebreide selectie films waarin de trein een hoofdrol speelt of het decor vormt van een memorabele scène of sequentie. In het kader van Europolia Trains & Tracks. Partner: Europolia Arts Festival <i>Programma van 79 films (109 vertoningen), waarvan één in aanwezigheid van de regisseuse, en twee conferenties</i>	04.02-5.02 CINEMATEK	C.W. Winter & Anders Edström Presentatie van het werk van C.W. Winter en Anders Edström, nooit eerder vertoond in Brussel. Partner: Courtisane <i>Programma van 2 films (2 vertoningen)</i>	06.03-31.05 CINEMATEK	Verboden beelden Cyclus die vertrekt van het boek <i>Verboden Beelden</i> van Daniel Biltereyst, over filmcensuur in België. <i>Programma van 27 films (54 vertoningen) en een lezing</i>
21.12-19.01 CINEMATEK	Fugitive cinema: alternatieve filmproductie en -distributie in België Programma over het collectief Fugitive Cinema, opgericht in 1966, dat zorgt voor een alternatief geluid in de Belgische filmwereld door zijn distributie- en productieactiviteiten. Partner: Universiteit Antwerpen <i>Programma van 20 films (15 vertoningen)</i>	19.02 CINEMATEK	Jonge films / Onuitgegeven films. Of de buitenbeentjes van de kinematografie (1968-1972) Historicus en programmator Xavier García Bardón blikt terug op het weinig bekende, maar belangrijke festival EXPRMNTL. In het kader van het programma #Aged'Or/#Meethefilmmakers Partner: Brussels Hoofdstedelijk Gewest <i>Programma van 2 films (2 vertoningen)</i>	11.05 CINEMATEK	Lezing: Verboden beelden Korte lezing van Daniel Biltereyst over zijn boek, met de vertoning van gecensureerde sequenties die apart bewaard werden door CINEMATEK.
26.12-16.01 CINEMATEK	Laura Dern Cyclus met films met de Amerikaanse actrice Laura Dern. <i>Programma van 9 films (14 vertoningen)</i>	19.02	Vertoning: Deux fois / Jackie Raynal In aanwezigheid van de cineaste.	10.03-17.05 CINEMATEK	Mack Sennett & Charley Chase Focus op twee sleutelfiguren van de Amerikaanse komedie. <i>Programma van 34 films (24 vertoningen)</i>
12.01-31.01 CINEMATEK	Jan Bucquoy Retrospectieve van cineast Jan Bucquoy. <i>Programma van 9 films (8 vertoningen)</i>	01.03 CINEMATEK	Vertoning: Ghost Party (2) / Manon de Boer, Latifa Laabissi In aanwezigheid van de regisseuses. Partner: August Orts, Brussels Hoofdstedelijk Gewest <i>Uniek evenement</i>	26.03	Pictures of Movies on Moviemaking Compilatie van drie kortfilms, met een inleiding door Hilde D'haeyere.
12.01	Vertoning: La Vie sexuelle des belges / Jan Bucquoy Gerestaureerde versie van de film, voorafgegaan door een gesprek met Jan Bucquoy.	02.03-05.03 CINEMATEK	Vertoning: Ghost Party (2) / Manon de Boer, Latifa Laabissi In aanwezigheid van de regisseuses. Partner: August Orts, Brussels Hoofdstedelijk Gewest <i>Uniek evenement</i>	9.09-26.09 CINEMATEK	Offscreen Film Festival: Hong Kong Hors Catégorie Programma gewijd aan de Hong Kong-cinema hors catégorie, met een selectie onconventionele films die getuigen van een levendige en gedurfd viscerale filmcultuur. Partner: Offscreen <i>Programma van 12 films (12 vertoningen), telkens voorafgegaan door een inleiding</i>
13.01-27.01 CINEMATEK	Carte blanche: Jan Bucquoy Carte blanche samengesteld door Jan Bucquoy naar aanleiding van de retrospectieve van zijn werk. <i>Programma van 9 films (13 vertoningen)</i>	11.03	Vertoning: Anima 2022: Ciné-concert George Debels Selectie films van George Debels, die als een van de eersten het medium van de reclamefilm vormgaf. De selectie presenteert het dagelijkse leven in het Nederland van het Interbellum. Musicale begeleiding door Loes Dooren (viool), Tijl Piryms (percussie-elektronica) en Romain Bly (elektronica). Partner: Anima <i>Uniek evenement</i>	12.03	Vertoning + inleiding: The Heroic Trio / Johnnie To
29.01-12.02 STUDIO AGNÈS VARDÀ	François Ozon. Gedurfde filmmaker Programma van acht films van de Franse cineast. <i>Programma van 31 vertoningen</i>	12.03	Tentoonstelling: Contro-corrente. Sur la Route de Pier Paolo Pasolini Tentoonstelling van de Franse beeldend kunstenaar Chantal Vey die in omgekeerde richting de reisweg aflegde die Pasolini beschreef in zijn werk <i>La lunga strada di sabbia</i> en die samenvalt met die van de film <i>Comizi d'Amore</i> . In het kader van het programma #Aged'Or/#Meethefilmmakers Partner: Brussels Hoofdstedelijk Gewest	13.03	Vertoning + inleiding: Full Contact / Ringo Lam
29.01-19.02 STUDIO AGNÈS VARDÀ	John Le Carré In memoriam, cyclus van films gebaseerd op de romans van de vader van de moderne spionageliteratuur: John Le Carré. <i>Programma van 4 films (19 vertoningen)</i>	04.03-18.04 CINEMATEK	Tentoonstelling: Contro-corrente. Sur la Route de Pier Paolo Pasolini Tentoonstelling van de Franse beeldend kunstenaar Chantal Vey die in omgekeerde richting de reisweg aflegde die Pasolini beschreef in zijn werk <i>La lunga strada di sabbia</i> en die samenvalt met die van de film <i>Comizi d'Amore</i> . In het kader van het programma #Aged'Or/#Meethefilmmakers Partner: Brussels Hoofdstedelijk Gewest	16.03	Vertoning + inleiding: Naked Killer / Clarence Fok
29.01-19.02 STUDIO AGNÈS VARDÀ	Arūnas Žebriūnas Focus op drie gerestaureerde films van de Litouwse cineast. Partner: Vertegenwoordiging van Litouwen in Brussel, Europese Unie <i>Programma van 3 films (9 vertoningen)</i>	04.03	Vertoning: Comizi d'Amore / Pier Paolo Pasolini Gevolgd door een ontmoeting tussen Chantal Vey en Maëlle Delaplanche, curator van de tentoonstelling.	16.03	Vertoning + inleiding: Encounter of the Spooky Kind / Sammo Hung
29.01-23.02 STUDIO AGNÈS VARDÀ	100 jaar Toots Thielemans Selectie films waaraan Toots Thielemans zijn bijdrage heeft geleverd aan de filmmuziek. <i>Programma van 6 films (28 vertoningen)</i>	10.03	Vertoning: Teorema / Pier Paolo Pasolini Tweetalige inleiding door Wouter Hessels (filmhistoricus RITCS, INSGAS, ULB).	17.03	Vertoning + inleiding: Zu: Warriors from the Magic Mountain / Tsui Hark
29.01-24.02 STUDIO AGNÈS VARDÀ	Litouwse films: Baltic Sea Festival Een blik op de recente Litouwse cinema. Partner: Vertegenwoordiging van Litouwen in Brussel, Europese Unie <i>Programma van 14 films (22 vertoningen)</i>	04.03-17.04 CINEMATEK	Retrospectieve: Pier Paolo Pasolini Retrospectieve van de films van Pasolini, naar aanleiding van de 100 ^e verjaardag van zijn geboorte. In het kader van het programma #Aged'Or/#Meethefilmmakers Partner: Brussels Hoofdstedelijk Gewest <i>Programma van 26 films (36 vertoningen)</i>	18.03	Vertoning + inleiding: A Chinese Ghost Story / Siu-Tung Ching
				19.03	Vertoning + inleiding: The Bamboo House of Dolls / Chih-Hung Kue
				20.03	Vertoning + inleiding: Zen Kwun Do Strikes in Paris / John Liu
				23.03	Vertoning + inleiding: Karate on the Bosphorus / Victor Lamp
				23.03	Vertoning + inleiding: The Eight Immortals Restaurant: The Untold Story / Herman Yau
				26.03	Vertoning + inleiding: The Clones of Bruce Lee / Joseph Velasco

2.1 De filmprogrammatie

2.1.3 Overzicht activiteiten (vervolg)

Unieke programma's en evenementen

12.03-15.05 STUDIO AGNÈS VARDA	Kinuyo Tanaka Retrospectieve van een van de weinige vrouwelijke regisseurs in het naoorlogse Japan. <i>Programma van 6 films (27 vertoningen)</i>	24.04 CINEMATEK	Erfgoeddag 2022: 'Erfgoeddag maakt school' Compilatie van kortfilms over het leven op school, naar aanleiding van de Erfgoeddag. Partners: SCC, Cinéa, Erfgoeddag <i>Uniek evenement</i>	15.06-19.06 STUDIO AGNÈS VARDA	La Quinzaine des réalisateurs 2022 Herneming van de prestigieuze selectie 'La Quinzaine des Réalisateurs' van het filmfestival van Cannes 2022, met een hele reeks avant-premières en onuitgegeven films. Partner: La Quinzaine des Réalisateurs <i>Programma van 19 films (19 vertoningen)</i>
16.03-19.05 STUDIO AGNÈS VARDA	Jan Bucquoy Focus op Jan Bucquoy, met de heruitgave van zijn twee eerste langspeelfilms in gerestaureerde versie. <i>Programma van 3 films (21 vertoningen)</i>	02.05-4.05 CINEMATEK	B-Magic: Projecting Pathos: Emotions and the Magic Lantern Internationale conferentie over de toverlantaarn in het kader van het onderzoeksproject <i>B-Magic: The Magic Lantern and its Cultural Impact as Visual Mass Medium in Belgium (1830-1940)</i> . Partners: B-Magic, Universitè Libre de Bruxelles, KU Leuven, Centre de recherche interuniversitaire sur la littérature et la culture québécoises <i>2 dagen met lezingen en een performance</i>	17-18.06 CINEMATEK	Marcel Broodthaers & Cinéma. Cinematic Poems, Moving Scripts Internationaal symposium gewijd aan de films van de kunstenaar. Partners: Wiels, Fonds voor Wetenschappelijk onderzoek, Universiteit Antwerpen, Cinea <i>Twee dagen symposium, met een vertoning van een compilatie van films</i>
21.03-27.03 CINEMATEK	Simenon sur grand écran Programma rond de filmische adaptaties van romans van Simenon. Partners: SCC, ULB (Ciasp, Centre de recherche en cinéma et arts du spectacle) <i>Programma van 3 films (3 vertoningen) en een lezing</i>	02.05	Lezing: L'Humour dans les projections de la lanterne magique au Québec Lezing door Germain Lacasse	17-18.06	Symposium Broodthaers & Cinema Symposium met Eric de Bruyn, Bruce Jenkins & Jennifer Wild als keynote speakers en met artistieke interventies van Nico Dockx, gerlach en koop & Joachim Olender.
21.03	Lezing: D'en cas de malheur à En plein cœur: les partis pris des adaptateurs Lezing van Alain Boillat over de verfilming van de werken van Simenon.	04.05	Lezing: Projecting Pathos: Emotions and the Magic Lantern Lezing door André Gaudreault, Germain Lacasse en Dominique Nasta.	17.06	Marcel Broodthaers. Poèmes Cinématographiques Vertoning van de films van Marcel Broodthaers, geprojecteerd op schermen ontworpen door de artiest. In aanwezigheid van Maria Gilissen-Broodthaers.
29.03-31.05 CINEMATEK	Sidney Poitier Focus op een van de grootste Amerikaanse acteurs. <i>Programma van 23 films (40 vertoningen)</i>	04.05	Performance: Magic Lantern Spectacle and Early Film Screenings Performance van een toverlantaarnspektakel door Anna Gourdet-Marès (projectioniste), Philippe Marion (pianist) en Caroline Le Forestier (sound artist).		
30.03-22.05 STUDIO AGNÈS VARDA	Claude François Focus op deze Belgische cineast, naar aanleiding van de postume release van zijn laatste film <i>Silencieuses</i> . <i>Programma van 6 films (13 vertoningen)</i>	04.05			
18.04-13.05 CINEMATEK	Marie Losier Retrospectieve van het werk van de Franse cineaste, geannuleerd in 2020 vanwege de coronacrisis. In het kader van het programma #Aged'Or/#Meethefilm-makers Partners: Brussels Hoofdstedelijk Gewest, Alliance française, Institut français, Centre du film sur l'art <i>Programma van 21 films (13 vertoningen)</i>	01.06-26.06 CINEMATEK	Filmmigration aan Nazideutschland. Günter Peter Straschek Focus op het werk van de Duitse regisseur Günter Peter Straschek en de geschiedenis van de Duitse migranten uit de filmwereld in Hollywood. Partner: Goethe Institut <i>Programma van 20 films (32 vertoningen)</i>	23.06-31.07 CINEMATEK	The Act of Breathing. Brussels-Kinshasa Retrospectieve rond de thematiek Brussel en Kinshasa, in het kader van The Act of Breathing, een pluridisciplinair evenement dat beeldende kunstenaars samenbrengt rond deze thematiek. De Belgisch-Congolese cineaste Monique Mbeka Phoba werd uitgenodigd door CINEMATEK tijdens de retrospectieve. In het kader van het programma #Aged'Or/#Meethefilm-makers Partners: Brussels Hoofdstedelijk Gewest, Horst, Kanal-Centre Pompidou <i>Programma van 27 films (24 vertoningen)</i>
22.04	Vertoning: Taxidermisez-moi / Marie Losier & Felix in Wonderland / Marie Losier Gevolgd door een gesprek tussen Marie Losier en Milady Renoir (dichter, performer).	03.06	Vertoning: Hurra für Frau E. / Günter Peter Straschek, Western für den SDS / G. P. Straschek, Zum Begriff Des 'Kritischen Kommuni'mus' bei Antonio Labriola (1843-1904) / G. P. Straschek Ingeleid en gevolgd door een gesprek met Stefan Ripplinger.	23.06	Roots, taal en identiteit Vertoning van <i>Bethlehem</i> / Servaas Heirman en de <i>Palaver</i> / Emile Degelin, gevolgd door een ontmoeting met Jean Kabuta, Clémentine Faik Nzuzi en Agnès Lalau.
23.04	Vertoning: 4 courts métrages de Marie Losier Ingeleid door de cineaste.	02.06-13.06 CINEMATEK	SNAP! FESTIVAL Sex Work and Emancipation CINEMATEK werkt samen met SNAP! (Sex workers Narratives Arts and Politics), het eerste festival dat exclusief gewijd is aan de representatie van en het discours over sekswerk(st)ers. Partners: SNAP!, SCC, Centre du film sur l'art <i>Programma van 8 films (8 vertoningen)</i>	07.07	Matonge, een denkbeeldig Kino-Brussel Vertoning van <i>Nkose Coiffure</i> / Frederike Migome et <i>Matonge</i> / Pat Patoma, gevolgd door een gesprek tussen Pat Patoma, Abel Pulusu, Pieter Van Hees en Frederike Migome.
23.04	Vertoning: Morenas! / Marie Losier & Cassandro, the Exótico! / Marie Losier Gevolgd door een gesprek tussen Marie Losier en Milady Renoir (dichter, performer).	02.06	Vertoning: Grisélidis Réal, carnet de bal / Natacha Giler Gevolgd door een gesprek tussen Marianna Chargois en Sonia Verstappen.	14.07	Genealogie van de Belgisch-Congolese cinema Vertoning van <i>Moseka</i> / Roger Kwami en <i>Juwaa</i> / Ngonji Mutiri, gevolgd door een gesprek tussen Monique Mbeka Phoba en Ngonji Mutiri.
24.04	Vertoning: Waltz Me Trust Me / Marie Losier & Un jour, Pina a demandé / Chantal Akerman Ingeleid door Marie Losier.	04.06	Vertoning: Herstory of Porn: Reel to Real / Annie Sprinkle, Carol Leigh Voorafgegaan door een inleiding in het Engels door Annie Sprinkle en Carol Leigh.	28.07	Een afro-vrouwelijke blik Vertoning van <i>Lula</i> / Ladi Bidinga Mpoyi, <i>Ata ndele</i> / Malkia Mutiri, <i>Girl Fact</i> / Maël Lagadec et <i>Olongo</i> / Clarisse Muvuba-Mwimbu, gevolgd door een gesprek tussen Monique Mbeka Phoba, Malkia Mutiri en Mualuja.
24.04	Vertoning: The Ontological Cowboy / Marie Losier & Des provinces lointaines / Marie Losier Ingeleid door Marie Losier.	11.06	Vertoning: Caer (Caught) / Nicola Mai Gevolgd door een gesprek met de cineast.	24.06-31.08 STUDIO AGNÈS VARDA	Musiq'3 Festival: Madness Selectie films gepresenteerd in het kader van het Festival Musiq'3, rond het thema 'Waanzin' Partner: Musiq'3. <i>Programma van 9 films (50 vertoningen)</i>
24.04	Vertoning: Oncle Yanco / Agnès Varda & Grey Gardens / David Maysles, Albert Maysles, Ellen Hovde, Muffie Meyer Ingeleid door Marie Losier.	02.06-21.08 CINEMATEK	Michael Powell. Classique ou moderne? Focus op het werk van de Britse regisseur. <i>Programma van 6 films (45 vertoningen)</i>	28.06-31.08 CINEMATEK	Close-up: Fanny Ardant Hommage aan de Franse actrice Fanny Ardant. Partners: Présidence française du Conseil de l'union européenne, Bozar, Brussels International Film Festival, Unifrance <i>Programma van 17 films (32 vertoningen)</i>
20.04-12.05 CINEMATEK	Ze dachten in onvergetelijke beelden. 120 jaar Hongaarse cinema Programma van elf gerestaureerde films uit de rijke Hongaarse filmgeschiedenis. Partners: National Film Institute Hungary, Liszt Institute Brussels, 100 jaar diplomatieke relaties met Hongarije <i>Programma van 11 films (11 vertoningen)</i>	02.06-25.8 STUDIO AGNÈS VARDA	Caméras d'Afrique subsaharienne Programma over de Afrikaanse film, naar aanleiding van de release van het door CINEMATEK gerestaureerde <i>La Vie est belle</i> van Benoît Lamy en Mwezé Ngangura. <i>Programma van 6 films (40 vertoningen)</i>	28.06	Vertoning: La famiglia / Ettore Scola In aanwezigheid van Fanny Ardant.
20.04	Vertoning: A Tolonc / Michael Curtiz Opening van het programma voorafgegaan door een inleiding. Vertoning met live pianobegeleiding door Péter Mekis.	09.06 CINEMATEK	Les Porteurs / Sarah Vanagt Presentatie door Sarah Vanagt van haar nieuwe film; een confrontatie van koloniaal archiefmateriaal uit de collectie van CINEMATEK met Brusselse tieners. <i>Uniek evenement</i>	01.07-31.08 CINEMATEK	Heists and Robberies Focus op het genre van de kraakfilm. <i>Programma van 76 films (97 vertoningen)</i>
				01.07-13.08 STUDIO AGNÈS VARDA	Best Tof Terugblik op de films die het meeste succes hadden in Studio Agnès Varda tijdens het vorige seizoen. <i>Programma van 6 films (14 vertoningen)</i>

2.1 De filmprogrammatie

2.1.3 Overzicht activiteiten (vervolg)

Unieke programma's en evenementen

01.09-13.10 CINEMATEK	De oudheid op het witte doek Programma rond de representatie van de oudheid in films, met een studiedag die film- en literatuurspecialisten, archeologen en historici samenbrengt. Partners: SCC, KU Leuven, Université de Picardie <i>Programma van 8 films (18 vertoningen) en een studiedag</i>	samenwerking met de Fondation Chantal Akerman. Partners: Cinema Palace, Bozar, INSAS, Cinea, Brussels Art Film Festival, LaCinetek <i>6 kortfilms, 1 radiocreatie, 1 lezing</i>	27.10 CINEMATEK	Book launch: Film: een geschiedenis de Kevin Smets Presentatie van het boek van Kevin Smets, met een conversatie tussen Kevin Smets, Dorothée van den Berghen en Sahim Omar Kalifa, gemedereerd door Robin Broos. <i>Uniek evenement</i>
16.09	'Journée d'études consacrée à l'archéologie et au cinéma' Conferentie rond de begrippen tijd en beeld die centraal staan in het proces van de reconstructie van het verleden die archeologie en cinema trachten te realiseren.	05.10	28.10-06.11 STUDIO AGNÈS VARDA	Halloween Hits Selectie van drie klassiekers uit de jaren 80 naar aanleiding van Halloween. <i>Programma van 3 films (7 vertoningen)</i>
16.09	Vertoning: Roma / Federico Fellini Met een inleiding door Sophie Lécole Solnyehkine (Université de Toulouse).	05.10	30.10-05.11 CINEMATEK	Filem'On 2022: Démasqué.e Internationaal Filmfestival voor jong publiek, dit jaar rond het thema 'ontmaskerd'. Partner: Filem'On <i>Programma van 14 films (16 vertoningen)</i>
03.09-04.10 CINEMATEK	Stille films: André Antoine Focus op de films van André Antoine, naar aanleiding van de samenwerking van CINEMATEK aan de restauratie van zijn film La Terre. <i>Programma van 6 films (14 vertoningen)</i>	05.10	31.10 CINEMATEK	Halloween with... Hideo Nakata <i>Double bill</i> rond Hideo Nakata, boegbeeld van de hedendaagse Japanse horrorfilm. <i>2 films (2 vertoningen)</i>
16.09-19.11 CINEMATEK	Akira Kurosawa Volledige retrospectieve van het werk van Akira Kurosawa, aangevuld met een reeks films die aan zijn werk gelieerd zijn. Partners: Japan Foundation, Embassy of Japan in Belgium <i>Programma van 40 films (53 vertoningen)</i>	05.10-16.10 STUDIO AGNÈS VARDA	05.11-27.11 STUDIO AGNÈS VARDA	Noirvember part 1 / Femmes fatales Selectie van drie films noirs, met een focus op de femme fatale. <i>Programma van 3 films (12 vertoningen)</i>
22.09-20.11 CINEMATEK	Haroun Tazieff et les volcans Focus op het cinematografische werk van geoloog-vulkanoloog Haroun Tazieff. In het kader van het programma #Aged'Or/#Meetthefilmmakers Partner: Brussels Hoofdstedelijk Gewest <i>Programma van 26 films (22 vertoningen) en een performance-projectie</i>	07.10 CINEMATEK	11.11-13.11 CINEMATEK	Brussels Art Film Festival Het Brussels Art Film Festival wordt onthaald in CINEMATEK en presenteert er een selectie korte en lange documentaires die uiteenlopende artistieke praktijken verkennen. Partners: Brussels Art Film Festival, Centre du film sur l'art, ISELP <i>25 films (18 vertoningen)</i>
22.09	Vertoning: Éruption Volcanique à la Martinique / Georges Méliès & Les rendez-vous du Diable / Haroun Tazieff Gevolgd door een gesprek tussen Frédéric Lavachery en Vincent Sorrel.	12.10-25.10 CINEMATEK	20.11-30.11 CINEMATEK	RESTORED ! Eclectische reeks gerestaureerde films. <i>Programma van 29 films (28 vertoningen)</i>
24.09	Performance: Sur l'Etna / Elsa Rossler & Loïc Verdillon Performance-projectie met 16mm-rushes van Haroun Tazieff.	12.10	23.11 STUDIO AGNÈS VARDA	Mois du doc 5 ^e editie van de Mois du doc die de Franstalige Belgische documentairefilm in de kijker zet. Partner: Le Mois du doc <i>3 films (3 vertoningen)</i>
16.09-19.11 CINEMATEK	Weekend Âge d'Or Weekend in de geest van het label Âge d'Or, het concept, ingevoerd door Jacques Ledoux tijdens het festival EXPRMNTL, dat een absolute filmvrijheid symboliseert. In het kader van het programma #Aged'Or/#Meetthefilmmakers Partner: Brussels Hoofdstedelijk Gewest	13.10	23.11-22.02 CINEMATEK	EXPO: Cinémas de Bruxelles « augmentés » Tentoonstelling die het publiek de historische Brusselse cinema's laat (her)ontdekken via augmented reality en een originele scenografie. Tentoonstelling van Christian Châtel, Christ Lidl en Isabel Biver uitgewerkt op basis van het boek Cinémas de Bruxelles van Isabelle Biver en Marie-Françoise Plissart. In het kader van het programma #Aged'Or/#Meetthefilmmakers Partners: Brussels Hoofdstedelijk Gewest, SCC
24.09	Masterclass: Before and after the New Queer Cinema Masterclass door Yann Beauvais over queer praktijken in film en op video voor en na de komst van de New Queer Cinema.	13.10-30.10 STUDIO AGNÈS VARDA	24.11-08.01 STUDIO AGNÈS VARDA	Restored versions Selectie gerestaureerde films. <i>Programma van 7 films (60 vertoningen)</i>
24.09	Wat: Queer! Overzicht van queer representaties in film sinds de jaren 1970, met inleiding.	15.10 CINEMATEK	30.11-23.12 STUDIO AGNÈS VARDA	Carl Franklin Focus op het werk van de Amerikaanse cineast. <i>Programma van 3 films (11 vertoningen)</i>
25.09	Hoogdagen van de Belgische Super 8 Vijf Super 8-films, digitaal gerestaureerd door Peliskan, gepresenteerd in aanwezigheid van de filmmakers.	15.10	08.12-14.02 CINEMATEK	60 jaar Algerijnse cinema Cyclus over de Algerijnse cinema, naar aanleiding van de 60e verjaardag van de Algerijnse onafhankelijkheid. Partners: Ambassade de la République algérienne démocratique et populaire à Bruxelles, Ministère de la Culture et des Arts d'Algérie, Centre national de Cinéma et de l'audiovisuel, Centre algérien de développement du cinéma <i>Programma van 24 films (20 vertoningen)</i>
30.09 CINEMATEK	L'art difficile de filmer la danse 11e editie van het dansfilmfestival. Partner: DansCentrumJette <i>11 films (3 vertoningen)</i>	21.10-03.11 CINEMATEK	08.12	Vertoning: Héliopolis / Djaffar Gacem ingeleid door de Ambassade van Algerije in Brussel en het Ministerie van Cultuur van Algerije.
01.10-19.11 CINEMATEK	Carte Blanche: Dominique Loreau Carte Blanche samengesteld door Dominique Loreau. <i>Programma van 20 films (35 vertoningen)</i>	21.10	10.12-03.01 CINEMATEK	100 ans Pathé-Baby Selectie 9,5 mm films, het eerste amateurformaat, gedigitaliseerd voor dit programma. <i>Programma van 26 films, in 2 compilaties (3 vertoningen)</i>
05.10-09.10 CINEMATEK	Chantal Akerman: une cinéaste à Bruxelles Lancering van twee jaar activiteiten rond Chantal Akerman, met een eerste etappe die de cineaste opnieuw situeert in haar geboortestad Brussel - die verweven is met haar oeuvre. In nauwe	22.10 CINEMATEK	28.12-08.01 STUDIO AGNÈS VARDA	Tim Burton: XMAS Double Bill <i>Double bill</i> van films van Tim Burton. <i>Programma van 2 films (8 vertoningen)</i>

2.1 De filmprogrammatie

2.1.3 Overzicht activiteiten (vervolg)

Terugkerende programma's

CINEMATEK	Classics Verzameling van mijlpalen en meesterwerken met mythische personages aan beide kanten van de camera. Referentiepunten in de ontwikkeling van de filmkunst. <i>147 films (408 vertoningen) in 2022, waarvan 9 vertoningen met inleiding</i>	CINEMATEK	Our Story Our Story toont queer- en LGBT-films: klassiekers, onuitgegeven films en miskende parels. De vertoningen worden voorafgegaan door een inleiding. Partner: Pink Screens <i>12 vertoningen met inleiding in 2022</i>	29.07	B-Z: Oh My God! Double bill + inleiding: God Told Me To / Larry Cohen & The Ninth Configuration / William Peter Blatty
13.01	Vertoning: Roma, città aperta / Roberto Rossellini Tweetalige inleiding door Wouter Hessels (filmhistoricus RITCS, INSAS, ULB).	15.01	Vertoning + inleiding: Certain Women / Kelly Reichardt	26.08	B-Z: Z if for Zombie Double bill + inleiding: Virus: L'inferno dei morti viventi / Bruno Mattei & Zombi Holocaust / Marino Girolami
10.02	Vertoning: À Bout de souffle / Jean-Luc Godard Tweetalige inleiding door Wouter Hessels (filmhistoricus RITCS, INSAS, ULB).	12.02	Vertoning + inleiding: Hedwig and the Angry Inch / John Cameron Mitchell	23.09	B-Z: The Giallo according to Lucio Fulci Double bill + inleiding: Una sull'altra / Lucio Fulci & Una lucertola con la pelle di donna / Lucio Fulci
03.03	Vertoning: Cléo de 5 à 7 / Agnès Varda Tweetalige inleiding door Wouter Hessels (filmhistoricus RITCS, INSAS, ULB).	10.03	Vertoning + inleiding: Teorema / Pier Paolo Pasolini	28.10	B-Z: End of the World Double bill + inleiding: Damnation Alley / Jack Smight & The Quiet Earth / Geoffrey Murphy
10.04	Vertoning: Valerie a tyden divu / Jaromil Jires Tweetalige inleiding door Wouter Hessels (filmhistoricus RITCS, INSAS, ULB).	18.04	Vertoning + inleiding: O pássaro da noite / Marie Losier & Ocaña, retrat intermitten / Ventura Pons	25.11	B-Z: Italian Western Double bill + inleiding: Django / Sergio Corbucci & Quién sabe? / Damiano Damiani
28.04	Vertoning: Sedmikrasky / Vera Chytilova Tweetalige inleiding door Wouter Hessels (filmhistoricus RITCS, INSAS, ULB).	23.05	Vertoning + inleiding: I Am Going to Make Lesbian Porn / Dajing & Bi China / Wei Tingting	30.12	B-Z: Reality TV Double bill + inleiding: Le Prix du danger / Yves Boisset & Running Man / Paul Michael Glaser
20.09	Vertoning: Donna Haraway: Story Telling for Earthly Survival / Fabrizio Terranova Inleiding door FAME Festival. Partner: SCC	15.06	Vertoning: Working Girls / Lizzie Borden Gevolgd door een gesprek tussen Lizzie Borden (regisseuse) en Luc Stevenson.	STUDIO AGNÈS VARDA	Nationale releases Nationale releases van onuitgebrachte films, met een voorkeur voor atypische films of films met een bijzondere beeldtaal. <i>15 films (128 vertoningen)</i>
20.10	Vertoning: Fauna / Nicolás Pereda In aanwezigheid van de cineast, Q&A gemodereerd door Stoffel Debuysere.	20.07	Vertoning + inleiding: C.R.A.Z.Y. / Jean-Marc Vallée	19.01	Vertoning: On a le temps / Luc Dechamps In aanwezigheid van regisseur.
01.12	Vertoning: The General / Buster Keaton Tweetalige inleiding door Wouter Hessels (filmhistoricus RITCS, INSAS, ULB).	24.08	Vertoning + inleiding: All Over Me / Alex Sichel, Sylvia Sichel	21.01	Vertoning: La Mesure des choses / Patric Jean Gevolgd door een debat.
10.12	Vertoning: Any Way / Eva Claus & The Loneliness of the Long Distance Runner / Tony Richardson In aanwezigheid van regisseuse Eva Claus.	15.11	Vertoning + inleiding: Gendernauts: A Journey Through Shifting Identities / Monika Treut & Genderation / Monika Treut	04.02	Vertoning: La Dernière Tentation des Belges / Jan Bucquoy In aanwezigheid van acteur Alex Vizorek.
CINEMATEK	Anthologie van de Stille film Anthologie van de stille film, steeds met pianobegeleiding. <i>103 films (133 vertoningen) in 2022</i>	16.11	Avond gewijd aan LGBTQIA+-archieven en film, maar niet alleen daaraan. Ronde tafel met Bart Hellinck, Loup Kass, Nour Outojane, Tommy De Ganck, Jonatan de Lemos Agra & Iris Lafon. Moderatie door Clementine Delisse.	09.03	Vertoning: À cœur battant / Keren Ben Rafael In aanwezigheid van de producente.
29.09	Vertoning: Blood and Sand / Fred Niblo Tweetalige inleiding door Wouter Hessels (filmhistoricus RITCS, INSAS, ULB).	16.11	Vertoning + inleiding: Les Invisibles / Sebastien Lifshitz	30.03	Vertoning: Silencieuses / Claude François In aanwezigheid van Martine Barbe (productrice) en Michel Baudour (director of photography).
03.11	Vertoning: Nosferatu, eine Symphonie des Grauens / Friedrich Wilhelm Murnau Tweetalige inleiding door Wouter Hessels (filmhistoricus RITCS, INSAS, ULB).	14.12	Vertoning: Hors les murs / David Lambert Gevolgd door een gesprek met de regisseur.	14.04	Vertoning: Détruire rajeunit / Benjamin Hennot In aanwezigheid van regisseur Benjamin Hennot.
CINEMATEK	Vrije Anthologie Weinig vertoende films uit de collectie van CINEMATEK <i>136 films (284 vertoningen) in 2022</i>	CINEMATEK	B tot Z Iedere laatste vrijdag van de maand, worden twee thematisch gelinkte genrefilms opgevoerd uit de donkerste hoeken van de collectie: hilarische B-films, bloedstollende thrillers, gialli, blaxploitation en andere films met een hoek af... twee films voor de prijs van één, telkens met een inleiding. Partner: Offscreen <i>12 vertoningen met inleiding in 2022</i>	01.06	Vertoning: Zerìa / Harry Cleven In aanwezigheid van de regisseur.
10.03	Vertoning: Inquiétude / Manoel de Oliveira Voorafgegaan door een inleiding van Ruben Demasure.	28.01	B-Z: Clive Barker Double bill + inleiding: Nightbreed / Clive Barker & Lord of Illusions / Clive Barker	02.06	Vertoning: Lettre à Nikola / Hara Kaminara In aanwezigheid van de regisseuse.
10.04	Vertoning: Art Nouveau / Pol Dehert & Oedipus en de sfinx / Pol Dehert Hommage aan Pol Dehert, in aanwezigheid van Renato Berta (fotografie), Alain Marchal (componist), Marc Cnops (décor) et Patricia Canino (regisseur).	25.02	B-Z: Santería Double bill + inleiding: The Believers / John Schlesinger & Perdita Durango / Álex de la Iglesia	29.06	Vertoning: L'Heure du départ / Camille de Basabianca In aanwezigheid van Camille de Casabianca en Luc Dardenne.
CINEMATEK	Het Zilveren Scherm Het Zilveren Scherm brengt de populaire cinema van de jaren 1930 tot 1980 opnieuw tot leven. Elke donderdag om 15 u. <i>53 films (53 vertoningen) in 2022</i>	25.03	B-Z: Jeffrey Combs vs. Lovecraft Double bill + inleiding: Necronomicon / Christophe Gans, Shūsuke Kaneko, Brian Yuzna & From Beyond / Stuart Gordon	30.06	Vertoning: Duyster / Jordi Ostir, Tomas Vanbrabant In aanwezigheid van de regisseurs.
CINEMATEK & STUDIO AGNÈS VARDA	Jonge Filmfans Filmprogramma's gericht op jonge filmfans. <i>78 films (57 vertoningen) in 2022</i>	29.04	B-Z: Slasher Double bill + inleiding: Rosemary's Killer / Joseph Zito & Die Säge des Todes / Jesús Franco	STUDIO AGNÈS VARDA	Ciné club Studio Agnès Varda Negende jaargang van de Ciné club Studio Agnès Varda. De films worden geselecteerd en omkaderd door Patrick Duynslaegher.
		27.05	B-Z: Mind over Matter Double bill + inleiding: Psychic Killer / Raymond Danton & Brainstorm / Douglas Trumbull	STUDIO AGNÈS VARDA	Les quatre saisons de Cinergie Programma van Belgische kortfilms die vertoond worden in aanwezigheid van regisseurs en producers. Partners: Cinergie 11 films (3 vertoningen)
		24.06	B-Z: Tatouages Double bill + inleiding: Irezumi / Yoichi Takabayashi & Crying Freeman / Christophe Gans	12.02	Finale du concours de sonorisation de films muets
				23.04	Ateliers de production WIP
				11.06	Cinéma en atelier: Caméra-etc

2.2 Educatie

Voor educatieve activiteiten werkt CINEMATEK, het Koninklijk Belgisch Filmarchief, structureel samen met twee educatieve partners: Cinea, de Vlaamse dienst voor filmcultuur en SCC, le *Service de Culture Cinématographique*. Het gaat om twee aparte vzw's, met een eigen karakter en een eigen doelpubliek, die zeer nauw samenwerken met het programmatieteam. Daarnaast heeft CINEMATEK één medewerkster in dienst die de educatieve activiteiten verzorgt en verder biedt CINEMATEK ook geleide bezoeken aan.

	2022	2021	2020
Geleide bezoeken	46	28	21
Activiteiten in CINEMATEK	42	13	24
Activiteiten voor klassen	6	4	14
Activiteiten voor klassen (in het kader van langetermijn- projecten met SCC (de projecten <i>Décret Culture-École</i> en <i>La Culture a de la Classe</i>))	40	36	12

2.2.1 Geleide bezoeken

De geleide bezoeken in CINEMATEK vinden plaats in het Nederlands, Frans of Engels en laten de bezoekers kennismaken met de geschiedenis van de film, o.a. door een bezoek aan de *Wunderkammer* het rariteitenkabinet - en door de projectie van een stille film. In 2022 heeft CINEMATEK 46 groepen ontvangen voor een rondleiding.

2.2.2 Samenwerking met SCC

SCC biedt verschillende educatieve activiteiten aan, zowel voor een jong publiek als voor volwassenen. SCC wil haar missie van educatie over en via cinema verderzetten, waarbij gewerkt wordt op hedendaagse maatschappelijke vragen en thema's in lijn met de algemene visie van CINEMATEK.

Van januari tot juni 2022, werkten CINEMATEK en SCC aan verschillende duurzame educatieve projecten in samenwerking met scholen in de regio Brussel.

Vanaf september 2022 wordt een nieuw atelier 'Nouveaux regards' aangeboden, dat gericht is op leerlingen van de laatste jaren van het secundair onderwijs. Het benadert film via de genrethematiek en stelt breder de kracht van beelden in vraag in het behouden en/of transformeren van onze sociale realiteit.

De invoering van het PECA-decreet ('parcours d'éducation culturelle et artistique') door de Fédération Wallonie-Bruxelles, dat gratis culturele en artistieke activiteiten aanbiedt aan scholen, leidt tot een vermindering van het bezoekersaantal van de betalende ateliers die CINEMATEK en SCC aanbieden.

Educatieve programma's in CINEMATEK

Het programmatieteam van CINEMATEK en SCC werken samen aan de organisatie van lezingen, seminaries en conferenties in CINEMATEK. Zo konden in 2022 volgende evenementen plaatsvinden:

- De lezing 'D'En cas de malheur à En plein cœur : les partis pris des adaptateurs' door Alain Boillat (21/03), in het kader van de cyclus 'Simenon sur grand écran' ;
- De lezing 'L'humour dans les projections de lanterne magique au Québec' door Germain Lacasse (02/05), in het kader van het B-magic-project;
- De cyclus met omkaderde vertoningen: 'Sex work and emancipation' in het kader van het SNAP ! festival (Sex workers Narratives, Arts and Politics) (juni 2022);
- De studiedag rond archeologie en cinema (16/09) in het kader van het programma met films rond dezelfde thematiek.

Deze evenementen gingen gepaard met cycli van filmvoorstellingen in het kader van de behandelde thema's.

2.2 Educatie

2.2.3 Samenwerking met Cinea

Cinea, de Vlaamse Dienst voor Filmcultuur, richt zich tot (jong)volwassenen, organiseert en werkt mee aan verschillende festivals en presenteert op zijn site artikels over film in de reeksen 'Photogénie' en 'Anatomie van de film'.

Classics restored

Van 4 tot en met 13 maart organiseerde Cinea de derde editie van het Classics Restored Festival, met een programma van 14 recent gerestaureerde films in KASKcinema (Gent), kunstencentrum BUDA (Kortrijk) en De Cinema (Antwerpen). In februari en van september tot december toonde Cinea in samenwerking met De Cinema (Antwerpen), KASKcinema (Gent), Kunstencentrum BUDA (Kortrijk), Cinema RITCS (Brussel), Cinema Zed (Leuven) en Monokino (Oostende) in het totaal 5 gerestaureerde klassiekers, telkens voorzien van een vooraf opgenomen inleiding en een tekst op 'Anatomie van de film', die vanaf oktober ook in gedrukte vorm verspreid werd tijdens de vertoningen. Daarnaast werkte Cinea samen met CINEMATEK en de Fondation Chantal Akerman voor de distributie van het door CINEMATEK gerestaureerde **Toute une nuit** in 6 Vlaamse arthouse-bioscopen.

Zomerfilmcollege

Cinea organiseert en programmeert jaarlijks het Zomerfilmcollege, dat doorgaat in De Cinema – de plaats voor de filmwerking van het M HKA, waarbij films uit de collectie van CINEMATEK vertoond worden. Van 10 tot 16 juli lag de focus op twee filmhistorische thema's, enerzijds het werk van John Ford, anderzijds de Duitse, door de Romantiek beïnvloede cinema uit de jaren '70, aan de hand van een 15-tal lezingen en zo'n 20 filmvertoningen. Verder worden in het kader van de samenwerking tussen Cinea, De Cinema en CINEMATEK, ook doorheen het jaar films uit de collectie vertoond. In 2022 vonden 105 voorstellingen plaats in De Cinema met films uit de collectie van CINEMATEK, voor 2086 bezoekers.

SHHH

Cinea en Monokino organiseerden van 9 tot 11 september de vierde editie van SHHH, het festival voor stille film, in Oostende. SHHH neemt stille film als uitgangspunt voor een tentoonstellingsparcours, filmvertoningen met live-muziek en een workshop voor kinderen en jongeren. De meeste films worden analoog vertoond – met kopieën uit de collectie van CINEMATEK – en worden allemaal live muzikaal begeleid.

Young Critics Workshop

Voor het negende jaar op rij organiseerden Film Fest Gent en Cinea een Engelstalige workshop voor vijf aanstormende filmcritici (tussen 18 – 26 jaar oud), onder begeleiding van de Amerikaanse criticus Nick Pinkerton. Eén van de vijf deelnemers kwam dit jaar uit Vlaanderen. De andere vier waren afkomstig uit Iran, de Verenigde Staten, Italië en Roemenië.

Online content

Online presenteert Cinea met de 'Photogénie issues' driemaandelijks een verzameling van zes teksten rond één thema, telkens gecureerd en vaak ook geschreven door voormalige deelnemers aan de Young Critics Workshop. In 2022 werden de 'issues' voor het eerst samengesteld door een jaarlijks wisselende redactieraad bestaande uit 6 voormalige deelnemers aan de workshop. Via de reeks artikels 'Anatomie van de film' worden bekende filmklassiekers in hun filmhistorische context geplaatst. In 2022 lag de focus op films die vertoond werden binnen het Classics Restored-programma.

2.3 Communicatie

De communicatiedienst informeert het publiek en de pers over de werking van de instelling en over de diverse activiteiten, in de eerste plaats in CINEMATEK en de Studio Agnès Varda, in Flagey.

2.3.1 Communicatiemiddelen

De driemaandelijke brochure

Deze brochure bevat de volledige driemaandelijke programmering in de zalen Ledoux, Plateau en Studio Agnès Varda. In 2022 werd de brochure teruggebracht tot een oplage van ongeveer 10.000 exemplaren, na de beperktere oplage omwille van de coronacrisis (8.800 in maart, 9.000 in juni, 10.000 in september en 10.500 in oktober 2022). Vanaf september 2022 werd de volledige programmatie in de Studio Agnès Varda in Flagey niet langer opgenomen in de driemaandelijke brochure, wat toelaat om nieuwe releases beter te anticiperen op korte termijn.

De site

De lancering van de nieuwe website, met een nieuw ticketsysteem, stimuleerde in 2021 de online verkoop van tickets voor de voorstellingen in CINEMATEK. In 2022, kan er echter een evolutie worden gemerkt naar een toegenomen verkoop aan de kassa in plaats van online (58,5% van de tickets werden aan de kassa verkocht in de periode van augustus tot december 2022, tegenover 40% in 2021 voor dezelfde periode). Er is geen duidelijk aanwijsbare reden voor deze evolutie maar het lijkt erop dat het om een algemene tendens gaat van het publiek voor verschillende evenementen.

2.3.2 Pers

In 2022 werd CINEMATEK meer dan 300 keer vermeld in de Belgische pers. De aandacht voor CINEMATEK in de Nederlandstalige en Franstalige pers is evenwichtig verdeeld.

In het voorjaar trokken de retrospectieve Pier Paolo Pasolini en de tentoonstelling 'Controcorrente. Sur la Route de Pier Paolo Pasolini' van Chantal Vey in het bijzonder de aandacht van de pers. Het bezoek van Fanny Ardant aan CINEMATEK in juni, in het kader van een samenwerking tussen CINEMATEK en Bozar, en de retrospectieve van haar werk kregen veel aandacht in de pers, waaronder een aantal interviews met de actrice. De pers had veel belangstelling voor de retrospectieve van Akira Kurosawa in juni met verschillende artikels over de cineast. Verder ontving het werk van Chantal Akerman bijzonder veel aandacht in de pers. Eerst omwille van de release van de gerestaureerde versie van **Toute une nuit** en daarna, in december, toen de nominatie van **Jeanne Dielman, 23 quai de commerce** als « The Greatest Film of All Time » werd aangekondigd in het tijdschrift Sight and Sound.

Newsletter

In 2022, werden 17 nieuwsbrieven per email verzonden. Eind 2022 telde de nieuwsbrief meer dan 6.850 abonnees.

Sociale media

Facebook, Instagram, Twitter

Via *social media* bouwt CINEMATEK aan haar cinefiele community die elke stap volgt, deelneemt en feedback geeft. Eind 2022, telde CINEMATEK meer dan 39.000 fans op Facebook, meer dan 9.300 abonnees op Instagram en meer dan 4.800 abonnees op Twitter.

YouTube

Het YouTube-kanaal CINEMATEKfilms biedt gedigitaliseerde films uit de collectie aan, maar ook opgenomen interviews met gasten en teasers van gerestaureerde films. In 2022 trok het kanaal opnieuw veel bezoekers, met 108,5k views, meer dan 4,4k bekeken uren en 51 nieuwe volgers.

3. BEHEER EN ONDERSTEUNENDE DIENSTEN

3.1 Bestuur

CINEMATEK, het Koninklijk Belgisch Filmarchief, is een Stichting van Openbaar Nut en wordt statutair bestuurd door de Raad van Bestuur. De bestuurders kiezen uit hun midden een aantal bestuurders die het Bureau vormen. Het Bureau vertegenwoordigt de Raad van Bestuur conform de statuten. Aan het hoofd van de instelling staat een conservator die het lopend beheer in handen heeft en samen met de operationeel directrice het directiecomité vormt.

Samenstelling Raad van Bestuur

De Raad van Bestuur benoemde 6 nieuwe leden in 2022: Anke Brouwers, Hadja Lahbib en Reinhilde Weyns, op de vergadering van 10 maart, en Lukas Dhont, Sibylle Seys-Smets en Lynn Tytgat, op de vergadering van 19 december. Anke Brouwers en Karin Beyens vervoegden vanaf 19 december ook het Bureau.

De mandaten van 13 leden van de Raad werden hernieuwd. Eén bestuurder stelde haar mandaat ter beschikking.

De huidige samenstelling van de Raad van Bestuur:

Eric De Keuleneer*	Anke Brouwers*	Patrick Duynslaegher	Michael R Roskam
- voorzitter	Jeanne Brunfaut	Thierry Knauff	Sibylle Seys-Smets
Stijn Coninx*	Olivier Collon	Harry Kümel	Henri Simons
- ondervoorzitter	Dan Cukier*	Joachim Lafosse	Fien Troch*
Martine Barbé	Luc Dardenne*	Hadja Lahbib	Lynn Tytgat
Alain Berenboom*	Catherine Delvaux	Patrick Quinet*	Jaco Van Dormael
Alain Berliner*	Lukas Dhont	Philippe Reynaert	Reinhilde Weyns
Karin Beyens*	Paul Dujardin	Henri Roanne	Grace Winter

*Lid van het Bureau

De Raad van Bestuur betreurt het overlijden van Caroline Pauwels en drukt zijn dankbaarheid uit voor haar jarenlange inzet en haar passie voor film.

3.2 Personeel

3.2.1 Verloning, welzijn, corona

Verloning personeel

De Paritaire Comités 329.03 en 303.03 zijn bevoegd voor de werknemers van CINEMATEK, het Koninklijk Belgisch Filmarchief. Binnen deze paritaire comités zijn een beperkt aantal niveaus binnen de barema's uitgewerkt. In de stappen die gezet worden om het personeel van CINEMATEK volgens barema's te verlonen, besloten de directie en de vakbondsafvaardiging in onderling overleg om de barema's die van toepassing zijn in Paritair Comité 303.01 (hetzelfde paritair comité, maar een andere subsector, Vlaanderen), in de mate dat de beschikbare middelen het toe laten, toe te passen voor het kader van de barema's van 329.01.

CINEMATEK beschikt echter niet over voldoende financiële middelen om het personeel te verlonen volgens de beoogde barema's. De financiële middelen ontbreken om de anciënniteit volledig in rekening te brengen. Het aandeel van de lonen in het budget van CINEMATEK nam in 2022 toe, omwille van de loonindexeringen die voor een deel, maar niet volledig, worden opgevangen door een verhoging van de structurele subsidie.

Welzijn personeel

Om het welzijn van het personeel op te volgen beschikt CINEMATEK over een interne preventie-adviseur, een vakbondsafvaardiging en een rechtstreekse participatie van de werknemers, die de taken van het comité voor preventie en bescherming op het werk uitvoert. Deze personen overleggen op regelmatige basis met de directie om te bekijken welke stappen genomen moeten worden met het oog op het welzijn van het personeel.

In samenwerking met de externe preventie-adviseur werkte CINEMATEK in 2022 verder aan het globaal preventieplan. Eind 2022 werden ook stappen gezet om het psychosociaal welzijn beter te integreren in het globaal preventieplan.

Wijziging werksituatie wegens corona

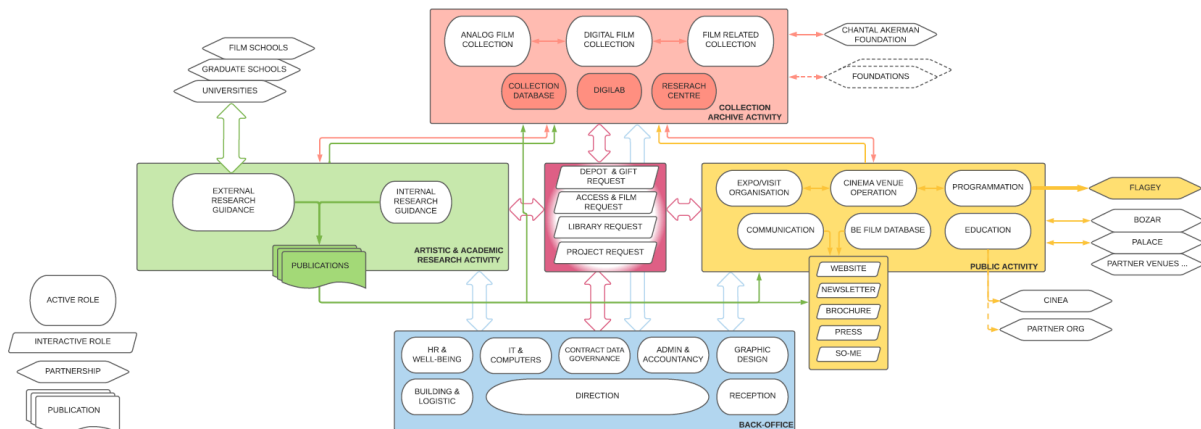
Begin 2022 was de laatste periode waarin de coronacrisis een impact had op de werksituatie van het personeel. De sluiting van het volledige gebouw van Flagey tot eind januari 2022 zorgde ervoor dat het personeel dat normaal werkt aan de voorstellingen in de Studio Agnès Varda (projectionisten en programmatoren) op andere taken werd ingezet tot de heropening. Met de heropening van Flagey hebben alle personeelsleden hun normale taken hervat.

Tijdens de coronacrisis was thuiswerk lange tijd de norm. Na het opheffen van de verplichting tot thuiswerk besloot de directie om de aanwezigheid op de werkplek opnieuw als de norm te beschouwen, maar waarbij de mogelijkheid tot occasioneel thuiswerk wordt voorzien.

3.2 Personeel

3.2.2 Organigram

Het operationeel organigram dat sinds eind 2020 in gebruik is, werd in 2022 niet gewijzigd.

3.2 Personeel

3.2.3 Overzicht op 31.12.2022

	Totaal		Vrouwen		Mannen	
	Personen	VTE	Personen	VTE	Personen	VTE
Totaal	57	46,78	20	16,3	37	30,48
Directie	2	2	1	1	1	1
Conservator	1	1	-	-	1	1
Operationeel directrice	1	1	1	1	-	-
Collecties	24	20,07	9	7,44	15	12,63
Film: analoog	11	10,07	5	4,74	6	5,33
Verantwoordelijke analoge film	1	1	1	1	-	-
Medewerker analoge film	7	6,64	2	1,84	5	4,8
Medewerker <i>access & print traffic</i>	1	0,9	1	0,9	-	-
<i>Print manager</i>	1	1	1	1	-	-
Chauffeur	1	0,53	-	-	1	0,53
Film: digitaal	4	3,8	-	-	4	3,8
Verantwoordelijke digitale film	1	1	-	-	1	1
Medewerker Digilab	3	2,8	-	-	3	2,8
Film related collections	8	5,4	3	1,9	5	3,5
Verantwoordelijke <i>film related collections</i>	1	1	-	-	1	1
Medewerker documentatiecentrum	5	3,1	2	1,6	3	1,5
Bibliothecaris	1	1	-	-	1	1
Medewerker filmobjecten	1	0,3	1	0,3	-	-
Valorisatie en distributie	1	0,8	1	0,8	-	-
Medewerker valorisatie	1	0,8	1	0,8	-	-
Publieke activiteiten	19	13,31	5	3,26	14	10,05
Coördinator publieke activiteiten	1	1	-	-	1	1
Programmatie	4	3,6	(1)	0,2	4	3,4
Programmator	4	3,6	(1)	0,2	4	3,4
CINEMATEK	13	7,91	4	2,26	9	5,65
Verantwoordelijke personeel CINEMATEK	1	1	1	1	-	-
Onthaal CINEMATEK & projectionisten	12	6,91	3	1,26	9	5,65
Educatie	1	0,8	1	0,8	-	-
Educatrice	1	0,8	1	0,8	-	-
Ondersteunende diensten	9	9,3	4	4	5	5,3
Digitale strategie en innovatie	2	2	-	-	2	2
Verantwoordelijke digitale strategie en innovatie	1	1	-	-	1	1
Medewerker IT	1	1	-	-	1	1
Financiën en administratie	5	5,3	4	4	1	1,3
Medewerker onthaal	1	1	1	1	-	-
Medewerker personeel	1	1	1	1	-	-
Financieel verantwoordelijke	1	1	1	1	-	-
Boekhouder	1	1	1	1	-	-
Interne preventieadviseur	(1)	0,3	-	-	(1)	0,3
Medewerker secretariaat	1	1	-	-	1	1
Communicatie en pers	2	2	-	-	2	2
Verantwoordelijke communicatie en pers	1	1	-	-	1	1
Grafisch ontwerper	1	1	-	-	1	1
Vervangingscontracten	3	2,1	1	0,6	2	1,5

Eind 2022 telde CINEMATEK, het Koninklijk Belgisch Filmarchief, 57 medewerkers die 46,78 voltijdsequivalenten (VTE) representeren. Daarnaast engageerden zich in de loop van het jaar 13 vrijwilligers, 5 stagiaires en 20 studenten. 1 medewerker ging met pensioen en 3 medewerkers hebben CINEMATEK verlaten.

3.3 Digitale strategie en innovatie

CINEMATEK, het Koninklijk Belgisch Filmarchief, beschikt over beperkte middelen, terwijl een hedendaags filmarchief functioneert met veeleisende technologische infrastructuur. Een belangrijk deel van het budget voor digitale strategie en innovatie moet jaarlijks geïnvesteerd worden in het beheer van de digitale filmcollecties, maar er wordt daarnaast zoveel mogelijk ingezet op digitale innovatie die noodzakelijk is op andere vlakken.

Gebruikers-georiënteerde oplossingen

In 2022 werkte CINEMATEK verder aan nieuwe gebruikers-georiënteerde oplossingen die bijdragen aan de collectie- en publiekswerking. Na de ingebruikname in 2021 van de nieuwe website, de nieuwe programmatietool en de nieuwe filmdatabank, werd in 2022 gewerkt aan nieuwe databanken voor de bibliotheek en voor de filmobjecten.

Nieuwe databank bibliotheek

CINEMATEK bouwde dit jaar een nieuwe databank voor de collecties van het Documentatiecentrum (in de eerste fase voor de boeken, tijdschriften, jaarboeken en festivalcatalogi). Deze databank is gekoppeld aan de databank van de filmcollecties, waarmee er aan één geïntegreerde databank gewerkt wordt voor alle collecties van CINEMATEK. De bètaversie van de databank was klaar in december 2022 en zal na een testfase definitief in gebruik genomen worden begin 2023.

Nieuwe databank filmobjecten

CINEMATEK heeft dit jaar een nieuwe databank in gebruik genomen om de collectie filmobjecten, waaronder camera's, projectoren, toverlantaarns, etc., digitaal te beginnen catalogeren.

Update en uitbouw van het Digilab

Dit jaar deed CINEMATEK belangrijke investeringen voor de vernieuwing en de uitbouw van het Digilab – het digitale labo, dat digitalisering en restauraties uitvoert en de digitale collecties beheert. Door de installatie van de meest recente technieken kan CINEMATEK kwalitatief hoogstaande restauraties van Belgische films blijven garanderen. CINEMATEK investeerde onder andere in een uitbreiding van een van de filmscanners die het mogelijk maakt om 8mm films in te scannen, aangekocht met de steun van Belspo in het kader van het DIGIT-04-project, en een nieuwe digitale filmprojector voor de projectiezaal van het Digilab, waar de kwaliteitscontrole gebeurt van de gedigitaliseerde en gerestaureerde films.

Scanner boeken en tijdschriften

Een scanner voor boeken en tijdschriften voor het Documentatiecentrum werd aangekocht met de steun van Belspo in het kader van het DIGIT-04-project (zie ook p. 9).

Rechtstreekse aansluiting op de lange termijn opslagservers van de federale overheid

Naast de interne opslag op LTO-tapes, bewaart CINEMATEK de gedigitaliseerde en gerestaureerde films, foto's, affiches en tijdschriften op het Long Term Preservation-platform van Belspo. CINEMATEK heeft sinds 2022 een rechtstreekse verbinding met het platform dat toelaat de digitale files veilig te uploaden en te downloaden.

3.4 Financieel

Algemeen

CINEMATEK, het Koninklijk Belgisch Filmarchief, heeft als doelen: een verzameling films aan te leggen en te bewaren die een blijvend esthetisch, technisch, sociaal of historisch belang hebben; zoveel mogelijk documentatie over de filmkunst bijeen te brengen; de raadpleging en verspreiding met wetenschappelijk, artistiek of pedagogisch doel van deze films en documenten te verzekeren; en de cultuur, de kennis en de verbetering van cinema en televisie te bevorderen.

Om deze missie te realiseren ontvangt CINEMATEK een structurele subsidie van de Programmatorische Federale Overheidsdienst Wetenschapsbeleid (Belspo). De inkomsten van CINEMATEK bestaan hoofdzakelijk uit deze subsidie. CINEMATEK wordt daarnaast gesteund door de Nationale Loterij en haar spelers. Het ontvangt verder ook verschillende projectgebonden subsidies. CINEMATEK genereert eigen inkomsten via publiekswerking, waaronder de filmvertoningen.

De werkingsmiddelen van CINEMATEK worden verdeeld over de verschillende diensten. Daarbij eist de operationele werking van CINEMATEK een groot deel van de beschikbare middelen op. Dit is noodzakelijk om in de meest elementaire behoeften van de dagelijkse werking te voorzien: energiekosten, klimaatregeling, onderhoudscontracten, uitbestedingen aan derden o.a. voor herstellingen en onderhoud van de infrastructuur, training van het personeel, verzekeringen, beveiliging en administratie. Het gaat hier om wat hoogstnodig is om de collectie in de best mogelijke omstandigheden te bewaren.

CINEMATEK beschikt al jaren over zeer beperkte financiële middelen om haar rol als bewaarinstelling van een van de grootste en belangrijkste filmcollecties ter wereld uit te voeren. CINEMATEK werkt actief met de staatssecretaris en Belspo samen om de situatie van de instelling te onderzoeken en te verbeteren.

Investerings

In 2022 werden belangrijke investeringen gedaan voor het beheer en de toegang tot de collecties, onder andere, een nieuwe database voor het Documentatiecentrum, een uitbreiding voor de filmscanner om 8mm films te scannen en een nieuwe boekenscanner en voor de klimaatregeling van de filmdepots.

Naast de collecties heeft CINEMATEK dit jaar investeringen gedaan voor de ecologische duurzaamheid. Het investeerde in de installatie van zonnepanelen op het dak van een van de filmdepots en een elektrische cargofiets die de camionette kan vervangen voor bepaalde transporten (zie ook p.27-28).

Jaarrekeningen

CINEMATEK legt de jaarrekening neer na goedkeuring door de Raad van Bestuur. De jaarrekening 2022 werd op 15 maart 2023 goedgekeurd en kan worden geconsulteerd via de Nationale Bank van België en de Kruispuntbank van Ondernemingen.

3.5 Huisvesting

Algemeen

De algemene situatie van de infrastructuur van CINEMATEK, het Koninklijk Belgisch Filmarchief, is dezelfde gebleven. De activiteiten zijn verspreid over zes sites. De filmcollecties worden bewaard en beheerd in drie verschillende gebouwen die CINEMATEK in de jaren 1980 en 1990 verworven heeft en aanpaste volgens de toen geldende normen. In totaal gaat het om circa 13.000 m². Geen van deze gebouwen werd ontworpen voor een duurzaam gebruik. Het gaat om een voormalige parkeergarage en een oude sigarettenfabriek.

De filmgerelateerde collecties (affiches, boeken, tijdschriften, documenten, objecten) hebben geen centrale bewaarplaats en worden verspreid over vier locaties bewaard.

De algemene staat van de twee grootste filmopslagplaatsen in Elsene is niet adequaat. De gebouwen zijn slecht geïsoleerd, niet energie-efficiënt en kennen verscheidene verouderingsverschijnselen. De situatie vertaalt zich vandaag in onnodig hoge energiefacturen en onderhoudskosten. De installaties dienen vervangen te worden om te voldoen aan de huidige criteria voor state-of-the-art filmconservering. Dit betekent dat de temperatuur van het depot voor de mastercollectie van 5°C naar 2°C naar beneden dient gebracht te worden om op een ecologisch duurzame en energiezuinige manier de films adequaat te kunnen conserveren. De langere periodes van grote hitte van de voorbije zomers wegen op een suboptimale, verouderde infrastructuur. Een aantal machines voor de klimaatregeling konden in 2022 vervangen worden, maar de bewaring van de collectie kan met de huidige infrastructuur niet op een duurzame manier gegarandeerd worden.

Zowat alle Europese filmarchieven creëerden de voorbije jaren duurzame filmconserveringscentra. België, dat met CINEMATEK over een van de voornaamste filmarchieven ter wereld beschikt – zowel qua collectie als qua internationaal erkende knowhow – kan zich niet veroorloven de ontwikkeling van een dergelijk conservatiecentrum langer uit te stellen. CINEMATEK beschikt momenteel over onvoldoende middelen om te investeren in nieuwe of aangepaste infrastructuur.

Ambitie

CINEMATEK heeft de ambitie een volwaardig, duurzaam collectiecentrum te ontwikkelen, dat:

- het beheer en de bewaring op lange termijn van de filmcollectie en de filmgerelateerde collecties verzekert;
- een geschikte omgeving biedt voor het digitaliserings- en restauratielabo dat jaarlijks circa 300 filmtitels digitaliseert en verscheidene internationale topwerken digitaliseert en restaureert;
- functioneert als volwaardig opleidingscentrum voor audiovisuele archivering (i.s.m. hoger onderwijs);
- een nieuwe, efficiëntere toegangspoort is tot de collecties voor professionele gebruikers van overal ter wereld: onderzoekers, filmhistorici, festivals, televisieomroepen ...;
- beschikt over voldoende projectiehallen;
- een museum van de geschiedenis van de film- en videotechnologie bevat;
- de garantie biedt voor de duurzame bewaring van een van de grootste en meest gevarieerde filmcollecties ter wereld, met meer dan 80.000 filmtitels van 1896 tot vandaag, waarvan meer dan 20.000 Belgische.

3.5 Huisvesting

De situatie eind 2022

In 2022 heeft CINEMATEK verder gewerkt aan de realisatie van een conserveringscentrum dat de verschillende activiteiten samenbrengt en ecologisch duurzamer is. De zoektocht naar een duurzame oplossing voor de noodzaak om films bij lage temperaturen te bewaren is een prioritaire uitdaging voor CINEMATEK: de filmcollectie moet bewaard kunnen worden in de vereiste omstandigheden, terwijl de ecologische impact wordt beperkt en de financiële gezondheid van de instelling wordt gevrijwaard. CINEMATEK onderhoudt de dialoog met Belpo over de belangrijke noden die er zijn. Sinds 2021, ontvangt CINEMATEK bijkomende middelen, onder meer om de huidige conserveringsgebouwen te verbeteren. Deze middelen hebben het de twee voorbije jaar mogelijk gemaakt om dringende investeringen te realiseren voor de machines die de klimaatregeling van de depots verzekeren, met een belangrijke onmiddellijke impact.

Ondanks deze acties stelt zich nog steeds de noodzaak van een oplossing op lange termijn. De beperktheid van de middelen van CINEMATEK wordt duidelijk met het oog op de uitdagingen voor de klimaatregeling en dat eens te meer omwille van de stijgende temperaturen tijdens de zomer en de fluctuerende energieprijzen.

In 2022 is duidelijk geworden dat het nitraatdepot bijna vol is. CINEMATEK vervult in België een belangrijke rol voor het bewaren van deze films die een groot risico op brand vormen. Verschillende instellingen deponeren hun collecties met nitraatfilms daarom bij CINEMATEK maar het huidige collectiegebouw zal in de toekomst geen bijkomende films kunnen opslaan. Toch kunnen instellingen of particulieren hun erfgoed op nitraatfilm niet zelf bewaren vanwege het risico op een brand. De zoektocht naar een oplossing voor de nitraatfilms is dus een belangrijke, bijkomende uitdaging.

Klimaatambities

CINEMATEK onderneemt actie op verschillende vlakken om zijn klimaatambities te realiseren. In de eerste plaats gaat het om het reduceren van het energieverbruik voor de klimaatregeling van de depots. De investering in de installatie van zonnepanelen op het dak van een van de depots is daarin een belangrijke stap. De zonnepanelen zullen in eerste instantie energie leveren voor de klimaatregeling in de verschillende collectiegebouwen. Hun ingebruikname is voorzien voor de zomer van 2023. De investeringen voor de hernieuwing van installaties dragen bij tot een grotere energie-efficiëntie. Ten slotte heeft CINEMATEK geïnvesteerd in een elektrische bakfiets voor bepaalde verplaatsingen binnen Brussel.

Naast deze investeringen neemt CINEMATEK deel aan verschillende innovatieprojecten. Sinds eind 2020, is CINEMATEK actief in het project ‘Climate2Preserv’ van Belpo dat als doel heeft de conservatieomstandigheden te verbeteren van het cultureel erfgoed van de Federale Wetenschappelijke Instellingen en daarnaast het energieverbruik te verminderen. CINEMATEK speelt een sleutelrol in dit project als een van de twee proefinstellingen, samen met de Koninklijke Musea voor Schone Kunsten. In samenwerking met de universiteiten van Luik en Leuven en met externe experts verzamelt CINEMATEK gedurende een jaar de data over de temperatuur, de relatieve luchtvochtigheid en het energieverlies in een van de filmdepots. De verzamelde gegevens werden verwerkt tot een gefaseerd actieplan voor het depot, waarvan de verschillende stappen gerealiseerd zullen worden naargelang de beschikbare middelen.

Ten slotte voert CINEMATEK een audit uit van een van de filmdepots met de steun van de Nationale Loterij via de Fédération Wallonie-Bruxelles, met het oog op het duurzaam bewaren van de collectie.

Calamiteitenplan

Sinds maart 2020 werkt CINEMATEK mee aan de ontwikkeling van een calamiteitenplan voor de instellingen onder het toezicht van Belpo.

CINÉMATHEQUE
ROYALE
DE
BELGIQUE
RAPPORT D'ACTIVITÉ
2022

CINÉMAATBEK

KONINKLIJK
BELGISCH
FILMARCHIEF

CINÉMATHEQUE
ROYALE
DE
BELGIQUE
RAPPORT D'ACTIVITE
2022